

REFERAT Klima-, Teknik- og Miljøudvalget 2022 til 2025 d. 12-08-2024

Mødedato Mandag d. 12. august 2024 kl. 13:00

Mødested Administrationsbygningen i Rødby

Mødedeltagere Tine Vinther Clausen, Muj Berisha, Ann-Britt Lærkedahl, Klaus
Svensson, Henning Rasmussen, Knud Knudsen, Per Kim Nielsen

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af dagsorden.....	3
Mødeplan 2025 - Klima-, Teknik- og Miljøudvalget.....	4
Budget 2025 til 2028 – genbehandling af spareforslag.....	5
Beslutning om manglende indtægt ved færgedriften.....	6
Byggesagsgebyr 2025.....	7
Godkendelse af gebyrer for anvisning af henholdsvis visse typer ikke-genanvendeligt erhvervsaffal	9
Forslag til Lokalplan 360-161 og Kommuneplantillæg 15 for Boliger på Kløverbænget i Nakskov...	11
Forslag til Lokalplan 360-159 - Nakskov havn og erhvervspark Stensø med kommuneplantillæg 13	13
Forslag til Kommuneplantillæg 12 - Revision af kapitel 9. Natur og Grønt Danmarkskort.....	16
Forslag til Lokalplan 360-160 og Kommuneplantillæg 14, Miljøcenter Gerringe.....	19
Dispensation fra Lokalplan 360-130 - parkeringsforhold ved Havnebygningen i Nakskov.....	22
Strategisk planlægning for bymidter - særligt om Maribo.....	24
Planlægning for aflastningsområde til butikker nord for Afkørsel 48 i Maribo.....	26
Nyt dige på Femø til beskyttelse mod oversvømmelse.....	29
Udarbejdelse af finansieringsplan for højvandsport i Nakskov.....	31
Oversvømmet del af sti mellem Kidnakken og Naturskolen - videre proces.....	33
Orientering om Fortovenes tilstand i Lolland Kommune.....	35
Orientering om status på opmarchområde i Kragenæs.....	37
Høring vedrørende ny sundhedspolitik.....	38
Orientering til Klima-, Teknik- og Miljøudvalget på mødet den 12. august 2024 - åben orientering..	39
Lukket: Påbud om nedrivning.....	40
Lukket: Kondemnering af udlejningsejendom.....	41
Lukket: Kondemnering af udlejningsejendom.....	42
Lukket: Kondemnering af udlejningsejendom.....	43
Lukket: Orientering om nedlagt forbud mod retlig og faktisk råden.....	44
Lukket: Orientering til Klima-, Teknik- og Miljøudvalget på mødet den 12. august 2024 - lukket ori	45
Lukket: Orientering til Klima-, Teknik- og Miljøudvalget på mødet den 12. august 2024 - lukket ori	46
Lukket: Godkendelse af referat.....	47

Punkt 1: Godkendelse af dagsorden

00.01.00-G01-12-23

Sagsfremstilling

Godkendelse af dagsorden til møde i Klima-, Teknik- og Miljøudvalget den 12. august 2024.

Beslutning

Fraværende: Muj Berisha og Klaus Svensson
Godkendt.

Punkt 2: Mødeplan 2025 - Klima-, Teknik- og Miljøudvalget

00.22.02-A00-1-24

Sagsresumé

Denne sag forelægges til beslutning i Klima-, Teknik- og Miljøudvalget. Udvalget skal træffe beslutning om mødeplanen for udvalgets møder i 2025.

Sagsfremstilling

Forslaget til udvalgets møder i 2025 er fortrinsvis lagt den 1. eller 2. mandag i måneden kl. 13.00. Mødet i januar er sat til kl. 9.00, da der afholdes andre udvalgsmøder samme dag om eftermiddagen. De måneder, hvor møderne ligger den anden uge i måneden, er bl.a. hensynet til årsregnskabs behandling samt behandling af budgetopfølgninger. Mødeplan 2025 er vedlagt som bilag.

Det foreslås, at møderne afholdes i Maribo.

Indstilling

Administrationen indstiller mødeplanen godkendt.

Beslutning

Fraværende: Muj Berisha og Klaus Svensson
Godkendt.

Behandlingsplan

Klima-, Teknik- og Miljøudvalget

Bilag

Mødeplan 2025 byrådet og de stående udvalg

Punkt 3: Budget 2025 til 2028 – genbehandling af spareforslag

00.30.10-Ø00-3-23

Historik

Udvalget drøftede og prioriterede i juni måned forslag til besparelser til budget 2025 til 2028.

Sagsresumé

Sagen omhandler genbehandling af forslag til besparelser i budget 2025 til 2028 med afsæt i det vedlagte sparekatalog og set i lyset af de indkomne udtalelser til spareforslagene. Samtidig skal udvalget drøfte forslag til tekniske ændringer til budgettet.

Sagen er en beslutningssag.

Sagsfremstilling

Fagudvalgene genbehandler på møderne fra den 12. til den 15. august forslag til besparelser inklusive udtalelser fra MED-organisationen, medarbejderne i øvrigt og råd. På mødet skal udvalget beslutte og indstille hvilke spareforslag, der skal indgå i 1. behandlingen af budgetforslag 2025 til 2028. Samtidig skal udvalget drøfte og indstille - de på nuværende tidspunkt - forslag til tekniske ændringer (vedlagt som bilag). Budgetforslaget førstebehandles i Økonomi- og Erhvervsudvalget den 12. september.

Det vedhæftede sparekatalog er revideret på baggrund af udvalgets behandling i juni måned, herunder er kasserede forslag fjernet fra kataloget.

Sparekataloget blev i slutningen af maj måned sendt til udtalelse i MED-organisationen og hos medarbejderne i øvrigt med frist den 28. juni. De indkomne udtalelser og et høringssvar er vedhæftet sagen. Det foreslås, at behandlingen af forslag til besparelser sker under hensyntagen til de indkomne udtalelser.

Udvalgene behandler i starten af september det samlede budgetforslag på eget område inklusive forslag til målsætninger, budgetbemærkninger og takstforslag.

Indstilling

Administrationen indstiller, at udvalget beslutter dels hvilke spareforslag og dels hvilke tekniske ændringer i 2025 og i overslagsårene 2026 til 2028, der skal indstilles til 1. behandlingen af budget 2025.

Beslutning

Fraværende: Muj Berisha, Klaus Svensson

Udvalget har pt. ingen bemærkninger, dog afventer den tekniske korrektion vedr. billetindtægter på færgerne næste møde.

Behandlingsplan

Sagen afgøres af udvalget.

Bilag

Bilag 3_Tekniske korrektioner 2025-2028_fagudvalg og ØEU august 2024

Bilag 1_Sparekatalog budget 2025 til 2028

Bilag 2_Foreløbige udtalelser til spareforslag 2025 til 2028

Punkt 4: Beslutning om manglende indtægt ved færgedriften

00.30.10-G01-2-24

Sagsresumé

Beslutningssag om indtægtsbudgettet for Lolland Færgefart.

Der skal tages stilling til, om Lolland Færgefarts indtægtsbudget skal justeres i form af en teknisk korrektion fra 2025 som følge af manglende indtægter, eller om taksterne skal hæves, alternativt en løsning, hvor der gives en mindre teknisk korrektion, sammen med en mindre takststigning.

Sagsfremstilling

Færgedriften har gennem de seneste år været udfordret i forhold til faldende passagertal. Dette har medført færre indtægter end budgetteret. Derfor bør budgettet enten tilpasses via en teknisk korrektion, eller taksterne skal hæves, for at indhente de manglende indtægter.

Forventede indtægter i 2025

Når billetindtægterne i 2025 skal anslås, er det bedste grundlag at tage udgangspunkt i udviklingen de seneste år. Ved beregning af de forventede billetindtægter i 2025 er der derfor taget udgangspunkt i trafiktallene fra 2022 og 2023 og den første del af 2024. Trafiktallene var lavere i 2023 end i 2022, og trafiktallene for første del af 2024 svarer omtrent til 2023. Det må derfor forventes, at trafiktallene for 2025 også kommer til at svare til 2023.

Fra 1/1 2024 fik Lolland Kommune et væsentligt højere tilskud til Blå Landevej, så taksterne er blevet sat yderligere ned, og tilskuddet kan også bruges i de 6 uger i sommerferien, som tidligere ikke var muligt. Da taksterne blev sat ned pr. 1. marts 2024, var det forudsat, at de lavere takster ville medføre 5 procent flere passagerer. Dette har imidlertid endnu ikke været tilfældet.

Såfremt trafiktallene i 2025 bliver på niveau med trafiktallene i 2023, så vil indtægterne blive på 6,5 mio. kr. Dette er 2,7 mio. kr. mindre end indtægtsbudgettet på 9,2 mio. kr.

Såfremt takstnedsættelsen pga. det højere statstilskud fører til, at trafiktallene stiger med 5 procent, så vil indtægterne blive på 7 mio. kr. Dette er 2,2 mio. kr. mindre end indtægtsbudgettet på 9,2 mio. kr.

En mulighed for at få balance i indtægtsbudgettet er ved at formindske indtægtsbudgettet, så det passer til de forventede takstindtægter. Dette gøres ved en teknisk korrektion fra 2025 og frem, hvor færgefartens indtægtsbudget reduceres. Derved øges kommunens nettobudget til Lolland Færgefart.

Vigtige forhold vedrørende det forhøjede generelle § 20 tilskud.

Som en kommune med ikke brofaste øer, modtager Lolland Kommune tilskud jævnfør Udligningslovens paragraf 20. Som udgangspunkt er dette tilskud ikke øremærket til færgedriften. Tilskuddet blev dog forhøjet i 2015, og forhøjelsen skal bruges til initiativer på færgedriften. Det drejer sig om 1,4 mio. kr. Lolland Kommune skal hvert år redegøre overfor ministeriet for hvordan midlerne er brugt. Er redegørelsen ikke tilfredsstillende, kan ministeriet foretage modregning i tilskuddet til nedsættelse af færgetakster for godstransport.

I 2023 er midlerne blandt andet brugt til kontingent til færgesekretariatet (400 t.kr.), neutralisering af en besparelse fra 2014 (1 mio. kr.) og udgifter til M/F Smålandshavet.

Fra 2024 blev færgestrategien indfaset, og kommunen kan derfor ikke længere bruge "neutralisering af en besparelse fra 2014" i redegørelsen. Samtidig er afhændelsen af M/F Smålandshavet i gang, som således heller ikke kan fremgå af redegørelsen. Det vil sige, at Lolland Kommune skal anvende den resterende mio. kr. af tilskuddet til andre formål inden for færgedriften. Hvis færgedriften modtager en teknisk korrektion på minimum en million, kan det opfylde kravet, da den fornødne takststigning derved er blevet reduceret med minimum en million.

Takststigninger

Hvis de manglende indtægter skal findes i form af takststigninger på 2,7 mio. kr., skal taksterne (inden tilskud til Blå Landevej og Godstransport er trukket fra) stige med ca. 20 procent. Hvis taksterne sættes op, vil en øget trafik ikke være realistisk, og derfor tages der udgangspunkt i 2,7 mio. kr., og ikke 2,2 mio. kr., som er beløbet hvis omsætningen/trafikken stiger med 5 procent.

Hvis det besluttes at lave en kombination, hvor der gives en teknisk korrektion på 1 mio. kr., og taksterne sættes op med 1,7 mio. kr., vil det medføre en takststigning på ca. 12 procent.

Såfremt takststigningen fordeles ligeligt på alle typer af billetter, så vil en takststigning på 12 eller 20 procent medføre følgende stigninger:

	Takst 2025 (ikke vedtaget)			Takst 2025 steget med 12 procent			Takst 2025 steget med 20 procent		
	Askø	Fejø	Femø	Askø	Fejø	Femø	Askø	Fejø	Femø
Voksen	60	60	95	65	65	105	70	70	115
Barn 4-16 år	25	25	25	30	30	30	30	30	30
Personbil	170	255	260	190	285	290	205	305	310

Alle takster er afrundet til nærmeste 5 kr.

Vælger udvalget den høje stigning på 20 procent, så skal udvalget overveje, hvordan den resterende del, af det forhøjede generelle tilskud på 1 mio. kr., skal finansieres.

Andre løsningsforslag

Det vurderes, at der ikke kan reduceres i Lolland Færgefarts udgiftsbudget, uden at der samtidig reduceres i serviceniveauet i form af færre afgang til øerne. Dette vil ikke være i overensstemmelse med det serviceniveau, som blev fastlagt i forbindelse med færgestrategien.

Økonomi

Der ses følgende tre muligheder for at skabe balance i indtægtsbudgettet:

- 1) Der indarbejdes en teknisk korrektion i budgetforslaget for 2025 - 2028, som reducerer Lolland Færgefarts indtægtsbudget med 2,7 mio. kr.
- 2) Der indarbejdes en teknisk korrektion i budgetforslaget for 2025 - 2028, som reducerer Lolland Færgefarts indtægtsbudget med 1,0 mio. kr., samtidig med, at Lolland Færgefarts takster øges med i alt 1,7 mio. kr. (12 procent)
- 3) Lolland Færgefarts takster øges med i alt 2,7 mio. kr. (20 procent).

Indstilling

Administrationen indstiller, at Klima- Teknik og Miljøudvalget drøfter sagen og sender de tre løsningsmuligheder til udtalelse i Økontaktudvalget med henblik på at træffe endelig beslutning om indtægtsbudgettet ifb. med budgetvedtagelsen for 2025.

Beslutning

Fraværende: Muj Berisha og Klaus Svensson
Godkendt som indstillet.

Behandlingsplan

KTMU, ØEU, BYR

Punkt 5: Byggesagsgebyr 2025

02.34.02-P19-1172-24

Sagsresumé

Denne sag forelægges for Klima-, Teknik- og Miljøudvalget. Endelig beslutning sker i Byrådet i forbindelse med vedtagelse af budget 2025.

Der skal tages stilling til opkrævning af og størrelsen på byggesagsgebyr for 2025.

Sagsfremstilling

I henhold til byggeloven og bygningsreglementet har Lolland Kommune siden 1. januar 2015 benyttet sig af muligheden for at opkræve byggesagsgebyr efter medgået tidsforbrug for alle byggesager. I 2024 er gebyret kr. 600,- pr time, hvilket det har været uændret siden 2017. Gebyret er udregnet på baggrund af direkte og indirekte udgifter forbundet med sagsbehandling af byggesager.

En kommune kan i henhold til lovgivningen vælge:

- 1) Ikke at opkræve gebyr, men lade sagsbehandlingen være skattefinansieret.
- 2) At opkræve et mindre fast gebyr pr. sag i sagstyper. I 2024 er gebyret fastsat til kr. 1.175 pr. sag.
- 3) At opkræve et byggesagsgebyr pr. sag efter faktisk medgået tid.
- 4) At vælge en kombination for gebyropkrævning således, at visse sagstyper har fast gebyr, andre sagstyper afregnes efter tidsforbrug, og andre sagstyper skattefinansieres.

Vælger en kommune gebyrmodellen for mindre fast gebyr pr. sag i sagstyper, må indtægterne ikke overstige de omkostninger som kommunen har i forbindelse med den enkelte sagstype. Inddeling i sagstyper forudsætter, at det er muligt at lave en entydig afgrænsning for, hvad der er omfattet af den pågældende sagstype. Der er alene tale om, at man kan vælge mellem sagstyper. Kommunen kan ikke vælge at differentiere på eksempelvis ansøgere i form af erhverv, private, frivillige foreninger, kommunen mv.

Vælger en kommune at opkræve gebyr efter faktisk medgået tid, må gebyret ikke overstige de udgifter, der er forbundet med byggesagsområdet. Beregning for direkte og indirekte udgifter for 2025 viser en faktisk maksimal timepris på kr. 700,-. Timeprisen skal være ens i alle sager, hvor der opkræves gebyr efter medgået tid.

I henhold til de almindelige forvaltningsretlige regler har vi en vejledningsforpligtigelse, denne vejledning opkræves der ikke gebyr for.

Administrativt kan det oplyses, at en gennemsnitlig byggesag ved tilladelser tager mellem 4-12 timer at behandle, afhængigt af hvilken type og kompleksitet sagen har, samt hvor meget kontakt der er med ansøger og rådgiver. Ligeledes kan det oplyses, at det har meget stor betydning for byggesagsgebyret, hvorvidt der modtages et fuldt oplyst byggeprojekt. Erfaringsmæssigt er lovliggørende byggesager ligeledes relativt dyrere i forhold til tilladelsessager. Jævnfør den seneste analyse af juli 2023 fra Dansk Industri omhandlende byggesagsgebyrer på nationalt plan fremgår det, at der i 2023 var 19 kommuner fordelt over hele landet, der ikke opkrævede byggesagsgebyrer. 71 kommuner krævede et gebyr gennem timepris, og syv kommuner opkrævede et mindre, fast gebyr for byggesagsbehandlingen.

45 kommuner havde hævet et eksisterende byggesagsgebyr i forhold til 2022, og heraf havde 7 kommuner hævet byggesagsgebyret med mere end 100 kr. Blandt de kommuner, der opkræver byggesagsgebyr pr. time, varierede timeprisen i 2023 fra 369 til 1.024 kroner.

Økonomi

I budgetforslag 2025 er indarbejdet indtægt på kr. 1,6 mio. kr. Budgettallet er fremkommet på baggrund af tidligere års gebyrpligtige sager og under forudsætning af, at gebyrmodellen med omkostningsbestemt gebyr fastholdes.

Planmæssige forhold/Lovgrundlag

Byggeloven og bygningsreglementet 2018.

Indstilling

Administrationen indstiller:

1. At der også i 2025 opkræves byggesagsgebyr efter medgået tidsforbrug i de sager, hvor der træffes en afgørelse med hjemmel i byggeloven / bygningsreglementet
2. At Lolland Kommune fastsætter timetakst for 2025 til kr. 700,-
3. At gebyrindtægten indregnes i budget 2025 med 1,6 mio. kr.

Beslutning

Fraværende: Muj Berisha og Klaus Svensson
Godkendt som indstillet.

Behandlingsplan

Klima-, Teknik- og Miljøudvalget samt Byrådet i forbindelse med vedtagelse af budget 2025.

Punkt 6: Godkendelse af gebyrer for anvisning af henholdsvis visse typer ikke-genanvendeligt erhvervsaffald samt flytning af jord

09.08.15-S29-1-24

Sagsresumé

Denne sag forelægges til beslutning for udvalget for ændring i gebyrer for kommunens konkrete anvisninger af henholdsvis visse typer ikke-genanvendeligt erhvervsaffald samt flytning af jord, anmeldt som erhvervsaffald af virksomheder.

Gebyret foreslås ændret til:

Jordflytningsgebyr:

Opstart inkl. 15 min. .... kr. 414 (tidligere 310,-)

Pr. 15 min. .... kr. 124 (tidligere 117,-)

Affaldsgebyr:

Pr. time ..... kr. 495 (tidligere 465,-)

Gebyrindkrævning pr. anmeldelse ... kr. 60 (tidligere 60,-)

Sagsfremstilling

Klima- Teknik- og Miljøudvalget og Byrådet godkendte i henholdsvis maj og juni 2022 gebyrer for kommunens konkrete anvisninger af henholdsvis visse typer ikke-genanvendeligt erhvervsaffald samt flytning af jord, anmeldt som erhvervsaffald af virksomheder.

Gebyret er nu blevet genberegnet på grund af lønreguleringer og ændrede udgifter til det system, som håndterer anvisningerne og gebyropkrævningen. Det ændrede gebyr skal godkendes af udvalget og Byrådet. En ændring af gebyret vil medføre en øget indtægt på 10.000-20.000 kr. for kommunen. I 2023 blev der faktureret for 51.000 kr.

Gebyrerne dækker:

- Omkostninger til it-systemer og administration i forbindelse med gebyrordningen.
- Anvisning af jordflytninger, som er erhvervsaffald.
- Anvisning af erhvervsaffald, som ikke er omfattet af en indsamlings- eller anvisningsordning jf. kommunens affaldsregulativ.

Gebyrerne skal fastsættes, så der opnås en balance mellem de indtægter og de udgifter, der er omfattet af gebyrerne. Derudover skal gebyrerne differentieres, så de afspejler tidsforbruget, men stadig kan indeles i faste gebyrtrin. Det betyder, at anmelder takseres for f.eks. hver påbegyndt kvarter eller halve time.

Gebyr for anvisning af erhvervsaffald

Gebyret må ikke dække affald, der er anvist via kommunens regulativ for erhvervsaffald, affald til genanvendelse, herunder også forbehandling eller sortering, og affald til eksport. I praksis betyder dette, at det ikke koster noget at få anvist affald til forbrænding, affald til deponi eller det meste ikke-genanvendelige farlige affald.

Erhvervsaffald omfattet af gebyret vil være ikke-genanvendeligt erhvervsaffald, som Lolland Kommune ikke har en ordning for. Det vil typisk dreje sig om affald, der har behov for behandling eller skal sorteres, inden det kan blive genanvendt, brændt eller deponeret. Det kan også være bygge- og anlægsaffald, som indeholder en blanding af farlige stoffer, der gør, at affaldet ikke umiddelbart kan blive brændt eller deponeret.

Det efterlader kun meget få tilfælde, hvor der kan opkræves gebyr for konkrete anvisninger af erhvervsaffald. Det forventes, at der vil være i størrelsesorden 1-5 konkrete anvisninger af erhvervsaffald om året, som er omfattet af det nye gebyr. Tidsforbruget på anvisningen forventes i gennemsnit at være ca. 5 timer pr. anvisning, men det kan variere meget, da sagerne ofte er komplekse.

Der ønskes fastsat et anvisningsgebyr på 495,-/time samt 60,- pr. sag for fakturering. Priserne før var på 465,-/time samt 60,- pr. sag for fakturering. Der faktureres pr. påbegyndt halve time. Timeprisen afspejler udgifterne til sagsbehandling.

Gebyr for anvisning af jord

I jordflytningssager gælder opkrævning af det nye gebyr, når følgende tre kriterier er opfyldt:

1. Jorden er anmeldeligt iht. jordflytningsbekendtgørelsen (BEK nr. 1452 af 07/12/2015, bekendtgørelse om anmeldelse og dokumentation i forbindelse med flytning af jord). Det vil sige, at flytning af følgende typer jord skal anmeldes til kommunen:

- o forurenede jord
- o jord fra en kortlagt ejendom
- o jord fra en kortlagt del af en ejendom
- o jord fra et areal, der anvendes som offentlig vej
- o jord fra områdeklassificeret areal
- o jord fra et godkendt modtageanlæg for jord

2. Jorden er erhvervsaffald. Jord betragtes som erhvervsaffald, hvis jorden opgraves og/eller bortskaffes fra en ejendom ejet af en virksomhed eller offentlig institution, hvis jorden opgraves i offentlig vej, eller hvis en virksomhed har dispositionsret over jorden.

3. Jordflytningen anmeldes af en virksomhed. Det betyder, at jordflytninger, der anmeldes af privatpersoner, ikke er omfattet af gebyrordningen.

Det forventes, at Lolland Kommune har ca. 200 jordflytninger om året, hvor af ca. 195 er omfattet af det gebyr. Der er tidligere kalkuleret med en antal jordflytninger på ca. 250 stk. om året. Gebyret er fastsat dels som en fast pris pr. anvisning og dels som en timepris, som faktureres pr. påbegyndt 15 min. sagsbehandling og fakturering vil foregå i IT-systemet Jordweb.

Der ønskes fastsat et opstartsgebyr, der inkluderer 15 min. sagsbehandling, på 414,- pr. sag. Bruges der yderligere tid faktureres 124,- pr. påbegyndt 15 min. Tidligere lå gebyret på henholdsvis 310,- pr. sag og 117,- pr. påbegyndt time. Gebyret indeholder udgifter til IT-systemer og sagsbehandlingstid.

Økonomi

Takstoversigt:

Jordflytningsgebyr:

Opstart inkl. 15 min. .... kr. 414 (tidligere 310,-)

Pr. 15 min. .... kr. 124 (tidligere 117,-)

Affaldsgebyr:

Pr. time ..... kr. 495 (tidligere 465,-)

Gebyrindkrævning pr. anmeldelse ... kr. 60 (tidligere 60,-)

En ændring af gebyret vil medføre en øget indtægt på 10.000-20.000 kr. for kommunen. I 2023 blev der faktureret for 51.000 kr.

Planmæssige forhold/Lovgrundlag

Bekendtgørelse om affaldsregulativer, gebyrer og aktører m.v. nr. 2097 af 14. december 2020 § 18 stk. 4 og 5.

Indstilling

Administrationen indstiller:

- Godkendelse af takster for gebyrer for kommunens konkrete anvisninger af henholdsvis visse typer ikke-genanvendeligt erhvervsaffald samt flytning af jord, anmeldt som erhvervsaffald af virksomheder.

Beslutning

Fraværende: Muj Berisha og Klaus Svensson

Godkendt som indstillet.

Behandlingsplan

Klima-, Teknik- og Miljøudvalget samt Byrådet i forbindelse med vedtagelse af budget 2025.

Punkt 7: Forslag til Lokalplan 360-161 og Kommuneplantillæg 15 for Boliger på Kløervænget i Nakskov

01.02.05-P16-2-24

Historik

Skema A for den fysiske helhedsplan i afd. Kløervænget, tilhørende Boligselskabet af 1944 i Nakskov, blev godkendt af det daværende byråd i december 2020. Forud var projektet blevet principgodkendt i forbindelse med godkendelse af områdehelhedsplan for almenboligsektoren i august 2018.

Sagsresumé

Forslag til Lokalplan 360-161 og Forslag til Kommuneplantillæg 15 for Boliger på Kløervænget i Nakskov forelægges i denne sag til beslutning for Klima-, Teknik- og Miljøudvalget med henblik på udsendelse i 4 ugers offentlig høring.

Sagsfremstilling

Forslag til Lokalplan 360-161 (**Bilag 1**) og Forslag til Kommuneplantillæg 15 (**Bilag 2**) for Boliger på Kløervænget i Nakskov skal give mulighed for, at boligselskabet kan reducere den eksisterende boligmasse. Dette gøres ved helt eller delvist at nedrive dele af de eksisterende 3-etagers boligblokke i området for herefter at opføre tæt-lav boliger (rækkehuse) på fodaftrykket af de tidligere blokke. Dette gøres for at tilpasse boligbehovet til det nuværende og forventede boligbehov i området i fremtiden; Ikke bare på antal, men også på boligtyper og -størrelser.

Kløervænget er et klassisk socialt boligbyggeri fra efterkrigstiden (1948-58). Det omfatter seks 3-etagers boligblokke og tre 2-etagers boligblokke opført i en tidstypisk, enkel og harmonisk arkitektur, i en kombination af teglsten med lyse betondetaljer ved altaner og indgangspartier samt mørkt tag. Imellem bebyggelsen er der store åbne arealer.

På grund af et faldende befolkningstal, men et øget antal ældre borgere, er der sket en ændring i efterspørgslen på særligt etageboliger, og området er derfor præget af ledige boliger. Området er desuden en del af kommunens udsatte boligområde "Vængerne". Med muligheden for at ændre sammensætningen af boligtyper til også at omfatte rækkehusboliger, tilgængelighedsboliger og moderniserede eksisterende boliger, kan det være med til at fremtidssikre afdelingen, men også styrke beboersammensætningen og dermed medvirke til at boligområdet kommer af udsat boligområde-listen, hvilket er i tråd med kommunens indsats og handleplan for boligtilpasning samt flere attraktive boliger.

Der er udarbejdet lokalplan, da det er vurderet, at den ønskede omdannelse af området fra etageboliger til en kombination af etage og tæt-lav boliger er en kraftigt reduktion i den eksisterende bygningsmasse, og dermed er en væsentlig ændring af karakteren af det bestående miljø. Karakteren af området i dag er et blok-område beliggende i et villakvarter, til fremadrettet at være et boligområde med blandet bebyggelse.

Planmæssige forhold/Lovgrundlag

Planloven

Gældende planlægning på arealet:

Kommuneplanramme 367-B14 - Etageboligområde ved Kløervænget i Nakskov.

Den nye Lokalplan 360-161 skal give mulighed for, at der udover etageboliger, også kan etableres rækkehuse på området. Derfor er der udarbejdet et kommuneplantillæg, som har til hensigt at udvide kommuneplanrammens anvendelsesbestemmelse.

Der er tale om en planlægning for et eksisterende område, og den nye planlægning medfører kun mulighed for reduktion i forhold til det eksisterende område. Herudover har boligselskabet orienteret beboerne om ændringerne, hvorfor administrationen anbefaler, at der ikke afholdes borgermøde.

Miljøvurderingsloven

Der er foretaget en miljøscreening af lokalplan og kommuneplantillæg. Screeningen har vist, at planerne ikke vil medføre væsentlige påvirkninger af miljøet. Der er derfor i henhold til miljøvurderingslovens §10 truffet beslutning om ikke at udarbejde en miljørapport for lokalplanen.

Indstilling

Administrationen indstiller:

- at Forslag til Lokalplan 360-161 og Forslag til Kommuneplantillæg 15 for Boliger på Kløervænget i Nakskov vedtages med henblik på at udsende planerne i offentlig høring i 4 uger
- at der ikke afholdes borgermøde i sagen, fordi boligselskabet har orienteret beboerne om de foreslåede ændringer.

Beslutning

Fraværende: Muj Berisha og Klaus Svensson

Godkendt som indstillet.

Behandlingsplan

Klima-, Teknik- og Miljøudvalget

Bilag

Bilag 1 - Forslag til lokalplan 360-161 - Omdannelse af boligområdet Klørvænget, Nakskov

Bilag 2 - Forslag til Kommuneplantillæg 15 - Boliger ved Klørvænget i Nakskov

Punkt 8: Forslag til Lokalplan 360-159 - Nakskov havn og erhvervspark Stensø med kommuneplantillæg 13

01.02.05-P16-43-23

Historik

Idéoplæg til Nakskov havn og erhvervspark Stensø var i offentlig høring fra den 7. juni til den 5. juli 2023. Byrådet behandlede de indkomne bemærkninger den 12. oktober 2023 og traf beslutning om det overordnede indhold af de kommende forslag til kommuneplantillæg og lokalplan.

Supplerende sagsfremstilling

Supplerende sagsfremstilling til ekstraordinært møde i Økonomi- og Erhvervsudvalgsmødet den 12. august 2024 og ekstraordinært mødet Byrådet den 12. august 2024

Beslutning fra mødet i Klima-, Teknik- og Miljøudvalget den 12. august, vil foreligge til mødet.

Supplerende sagsfremstilling til Klima-, Teknik- og Miljøudvalgsmødet 12. august 2024 - Endelig godkendelse af Lokalplan 360-159 Nakskov havn og erhvervsområde Stensø og Kommuneplantillæg 13

Forslag til Lokalplan 360-159 Nakskov havn og erhvervsområde Stensø og Kommuneplantillæg 13, med dertilhørende miljøvurderingsrapport har været i 9 ugers høring.

I høringsperioden er der indkommet 12 høringssvar fra borgere, myndigheder og andre interessenter med bemærkninger til planforslagene - **bilag 4**.

Heraf er 4 fra borger, 3 fra organisationer, 3 fra virksomheder 1 fra en styrelse og 1 fra et politisk parti.

Bemærkningerne har primært omhandlet bekymringer angående støj og en øget trafikmængde i området og gennem Nakskov by, disse er sammenfattede i den sammenfattende redegørelse - **bilag 5**, der ligeledes beskriver eventuelle ændringer til lokalplanen.

Bemærkningerne der er indkommet i høringsperioden, har medført en ændring i lokalplanen i forhold til et oplagsområde inden for delområde A, hvor der bliver markeret et område til "havneoplæg". Der er tilføjet en redegørelse for eksisterende og potentiel natur i kommuneplantillægget.

Derudover er der fortaget administrative rettelser, hovedsageligt specificering af behovet for udlægget af nyt erhvervsareal i både lokalplan og kommuneplantillæg.

Igennem høringsperioden har der været dialog med områdets virksomheder og lodsejer, hvor arealbehovet er blevet ændret.

Lokalplanens areal er blevet reduceret med ca. 44 ha, hvilket har betydet, at afgræsningen har ændret sig, så den sydvestlige del er rykket længere mod nord. Dette har gjort at den mulige stamvej mellem Maglehøjvej og Skandsen (vej C-D) er rykket længere mod nord, og den grønne kile mellem delområde B1 og delområde B2 er taget ud af lokalplanen. Dette har medført konsekvensrettelser i både lokalplan og kommuneplantillæg.

Da vejen C-D i lokalplanen er rykket længere mod nord, og derved tættere på beboerne på Maglehøjvej, har der været en partshøring af disse borgere.

Der er i forbindelse med partshøringen indkommet 1 bemærkning (**bilag 10**).

Ændringer til Lokalplanen kan ses i **bilag 6**, og ændringer til Kommuneplantillæg 13 kan ses i **bilag 7**.

Supplerende indstilling til mødet 12. august 2024

Administrationen indstiller:

at Lokalplan 360-159 (**bilag 8**) og Kommuneplantillæg 13 (**bilag 9**) for Nakskov havn og erhvervsområde Stensø med dertilhørende miljørapport vedtages endeligt.

Behandlingsplan

Klima-, Teknik- og Miljøudvalget - Erhvervs- og Økonomiudvalget - Byrådet

Sagsresumé

Denne sag forelægges til beslutning for Klima-, Teknik- og Miljøudvalget om at indstille til Økonomi- og Erhvervsudvalget samt Byrådet, at forslag til Kommuneplantillæg 13 og forslag til Lokalplan 360-159 Nakskov Havn og erhvervsområde Stensø godkendes og sendes i 8 ugers offentlig høring.

Sagsfremstilling

Lolland Kommune har siden vedtagelsen af den første vindmølleplan i 2010 været en af de førende kommuner i landet i forhold til opstilling af vedvarende energianlæg (VE-anlæg), og er den kommune i Østdanmark hvor der produceres mest vedvarende energi. Kommunen har desuden lagt grund til forskellige testanlæg, demonstrationsprojekter mv., alt sammen for at kunne tiltrække virksomheder til kommunen.

Satsningen på VE-anlæg, gasledning mv. bærer frugt i de her år, og interessen for etablering af virksomheder er så stor, at European Energy og Hveiti allerede har købt arealer på Stensø. Men flere virksomheder viser interesse for området, det drejer sig bl.a. om Power-to-X virksomheder, andre energitunge virksomheder, virksomheder der kan bruge produktionen fra PtX virksomheder eller levere produkter til PtX virksomheder samt lagervirksomhed. Fælles for virksomhederne er, at de kræver meget areal og langt hen ad vejen er klassiske produktionsvirksomheder i miljøklasse 3-7 med stort transportbehov og brug for nærhed til havn, samt i forskellig grad kan lugte, støje, støve mv. Erfaringsmæssigt er der tale om meget pladskrævende virksomheder med store bygningsmasser på op til 40 meters højde, og visse dele kan nå op i 60 meters højde.

Området er omfattet af fem lokalplaner, hvoraf de fire er ældre erhvervslokalplaner, der ikke giver de muligheder, der efterspørges og på en række forhold ikke lever op til de krav, der i dag er til planlægningen. Samtidig grænser området op til flere boligområder mv. Der er derfor lavet en samlet planlægning for området med et moderne plangrundlag, hvor der skal arbejdes med zoner og bygningshøjder, evt. grønne bufferzoner, muligheden for etablering af afbødende tiltag som f.eks. støjvægge/-volde, vejadgang, hensyn til rekreative ruter mv.

Der udlægges en ny kommuneplanramme for erhvervsområdet, der følger afgrænsningen fra Idéoplæg til Nakskov havn og erhvervspark Stensø der var i offentlig høring fra den 7. juni til den 5. juli 2023.

Lokalplanens afgrænsning er justeret i forhold til afgrænsningen for kommuneplanrammen, således det er ca. 2/3 af arealet der lokalplanlægges for i forhold til kommuneplanrammens størrelse.

Lokalplanen giver mulighed for ekspropriation, hvis det skulle blive nødvendigt for at realisere planen.

Planmæssige forhold/Lovgrundlag

Planloven og miljøvurderingsloven.

Forslag til Lokalplan 360-159 Nakskov Havn og erhvervsområde Stensø er ikke i overensstemmelse med kommuneplanen, da flere af arealerne ikke er omfattet af en kommuneplanramme for erhvervsarealer.

Der er derfor jf. planlovens § 23 c udarbejdet et forslag til Tillæg 13 til kommuneplan 2021-2033.

Der er udarbejdet en miljørapport, idet lokalplanen omhandler projekter omfattet af miljøvurderingslovens bilag 1 og 2, jf. miljøvurderingslovens § 8.

Høring/Udtalelse

I forbindelse med planlægningsarbejdet har der været indkaldt ideer og forslag, og ifølge planlovens regler skal forslag til kommuneplantillæg og lokalplan derfor sendes i 8 ugers offentlig høring.

Der blev afholdt borgermøde i forbindelse med høringen af idéoplægget.

Det anbefales dermed, at der ikke afholdes et nyt borgermøde, idet planerne ikke er ændret væsentligt siden borgermødet.

Indstilling

Administrationen indstiller på mødet 25. april 2024:

at forslag til Kommuneplantillæg 13, **Bilag 1**, og forslag til Lokalplan 360-159 Nakskov Havn og erhvervsområde Stensø, **Bilag 2**, med tilhørende Miljørapport, **Bilag 3**, vedtages med henblik på at udsende planerne i 8 ugers offentlig høring.

Beslutning

Fraværende: Muj Berisha og Klaus Svensson

Godkendt som indstillet.

Med afsæt i høringssvarene lægger udvalget vægt på, at der i lokalplanen både er taget højde for at der kan rejses skov, ligesom der er taget højde for, at der kan laves afskærmende foranstaltninger. De kommende miljøgodkendelser til mulige virksomheder vil sikre forholdene for det eksisterende boligområde.

Med hensyn til det trafikale lægger udvalget vægt på, at der etableres veje til og fra erhvervsområdet i takt med evt. øget trafik.

Tidligere beslutning

Beslutning fra Klima-, Teknik- og Miljøudvalget, den 25. april 2024, punkt 2:

Fraværende: Henning Alfred Rasmussen, Per Kim Nielsen og Klaus Svensson

Indstilles godkendt.

Beslutning fra Økonomi- og Erhvervsudvalget, den 25. april 2024, punkt 3:

Indstilles godkendt.

Beslutning fra Byrådet, den 2. maj 2024, punkt 5:

Fraværende: Thomas Østergaard

Godkendt. Enhedslisten stemmer imod fordi vi vil have, at det er en gennemarbejdet, konkret lokalplan, der kan håndhæves, som sendes i høring, så borgerne har mulighed for at tage stilling til det hele.

Beslutning fra Byrådet, den 2. maj 2024, punkt 5:

Fraværende: Thomas Østergaard, Gry Hernø

Godkendt. Enhedslisten stemmer imod fordi vi vil have, at det er en gennemarbejdet, konkret lokalplan, der kan håndhæves, som sendes i høring, så borgerne har mulighed for at tage stilling til det hele.

Behandlingsplan

Klima-, Teknik- og Miljøudvalget, Økonomi- og Erhvervsudvalget, samt Byrådet.

Bilag

Bilag 1 - Forslag til Kommuneplantillæg 13 - Nakskov havn og erhvervsområde Stensø

Bilag 2 - Forslag til Lokalplan 360-159

Bilag 3 - Miljørapport Lokalplan 360-159 og kommuneplantillæg nr. 13 Erhvervspark Stensø

Bilag 4 - Samlet høringssvar

Bilag 5 - Sammenfattende redegørelse

Bilag 6 - Lokalplan 360-159 Nakskov havn og erhvervsområde Stensø med forslag til rettelser

Bilag 7 - Kommuneplantillæg 13 - Nakskov havn og erhvervsområde Stensø med forslag til rettelser_UNDT

Bilag 8 - Lokalplan 360-159 Nakskov havn og erhvervsområde Stensø

Bilag 9 - Kommuneplantillæg 13 - Nakskov havn og erhvervsområde Stensø

Bilag 10 - Bemærkning partshøring_GDPR

Punkt 9: Forslag til Kommuneplantillæg 12 - Revision af kapitel 9. Natur og Grønt Danmarkskort

01.02.03-P15-2-22

Supplerende sagsfremstilling

Supplerende sagsfremstilling til Klima-, Teknik- og Miljøudvalgsmødet 12. august 2024 - Endelig godkendelse af Kommuneplantillæg 12 - Revision af kapitel 9. Natur og Grønt Danmarkskort

"Forslag til kommuneplantillæg 12 - Revision af kapitel 9. Natur og Grønt Danmarkskort" **Bilag 3**, har været i offentlig høring fra den 17. april til den 13. juni 2024.

I høringsperioden indkom der to høringssvar fra henholdsvis Enhedslisten og Kystdirektoratet. Høringssvarene fremgår af "Hvidbog - Kommuneplantillæg 12 - Revision af kapitel 9. Natur i Kommuneplan 2021-2033" **Bilag 5**.

Administrationen bemærker, at Enhedslistens høringssvar er et politisk synspunkt.

Kystdirektoratets høringssvar er en præcisering omkring strandbeskyttelseslinjen, der er indarbejdet i kommuneplantillægget.

Ud over høringssvarene har der været en drøftelse med Plan- og Landdistriktsstyrelsen, der har ført til, at udpegningerne til Grønt Danmarkskort og Grønne korridorer fjernes inden for udviklingsområderne. Plan- og Landdistriktsstyrelsen har dermed ingen bemærkninger og gør ikke indsigelse mod kommuneplantillægget.

Lolland Kommune fik med "Bekendtgørelse om landsplandirektiv 2019 for udviklingsområder i kystnærhedszonen" udlagt 8 udviklingsområder, hvor der ikke skal redegøres særligt for en kystnærplacering af f.eks. ferie- og fritidsanlæg. Det er et krav, at der ikke må være Grønt Danmarkskort inden for udviklingsområderne jf. planlovens § 5 b, stk. 3. I forhold til udviklingsområderne sidestiller Plan- og Landdistriktsstyrelsen de Grønne korridorer med Grønt Danmarkskort, og udpegningerne er i det endelige Kommuneplantillæg 12 derfor blevet fjernet.

Desuden er politikafsnittet ændret på baggrund af byrådsseminaret om Hovedstruktur den 30. maj 2024.

Ændringer efter den offentlige høring fremgår af "Kapitel 9. Natur og Grønt Danmarkskort – Efter offentlig høring" **Bilag 6**.

Det endelige "Kommuneplantillæg 12 - Revision af kapitel 9. Natur og Grønt Danmarkskort" **Bilag 7**, kan ses digitalt på (<https://lolland.viewer.dkplan.niras.dk/DKplan/DKplan.aspx?TillaegId=105>)

Indstilling til mødet 12-8-2024

Administrationen indstiller, at Klima-, teknik- og Miljøudvalget overfor Byrådet anbefaler,

- at "Kommuneplantillæg 12 - Revision af kapitel 9. Natur og Grønt Danmarkskort" med rettelser godkendes og vedtages endeligt.

Behandlingsplan

Klima-, Teknik- og Miljøudvalget, Økonomi- og Erhvervsudvalget samt Byrådet

Sagsresumé

Denne sag forelægges til beslutning for Klima-, Teknik- og Miljøudvalget, Økonomi- og Erhvervsudvalget samt Byrådet.

Sagsfremstilling

Den 24. marts 2022 vedtog Byrådet endeligt Kommuneplan 2021-2033. I den forbindelse blev det samtidig besluttet: - at Grønt Danmarkskort (Økologiske forbindelser og Naturområder) inden for et år revideres i sin helhed i samarbejde med Grønt Råd i form af et Kommuneplantillæg.

Grønt Danmarkskort, der er en del af kravene i Planloven, skal sikre en forstærket indsats for større og mere sammenhængende naturområder og danner grundlag for kommunernes naturforvaltning, der skal bidrage til at standse tilbagegangen i naturens mangfoldighed.

I efteråret 2022 har Grønt Råd arbejdet med anbefalinger til kriterierne for udpegningerne til Grønt Danmarkskort - eksisterende og potentielle naturområder, samt eksisterende og potentielle økologiske forbindelser. Kriterierne fremgår af **Bilag 1**.

Grønt Råd og Klima, Teknik og Miljøudvalget mødes feb. 2023 til en drøftelse af det hidtidige arbejde med denne afsnit i Kommuneplanen.

Med "Forslag til Kommuneplantillæg 12 - Revision af kapitel 9. Natur og Grønt Danmarkskort" revideres det gældende kapitel 9. Natur i Kommuneplan 2021-2033 i sin helhed og kommer til at hedde 9. Natur og Grønt Danmarkskort.

De primære ændringer sker i udpegningerne til Grønt Danmarkskort, men der sker også en generel oprydning i kapitlet for at gøre det mere overskueligt. I kapitel 9. Natur og Grønt Danmarkskort udlægges Grønne korridorer inden for 1 km af byerne i hovedstrukturen og omkring sommerhusområderne, da der her er størst potentiale for udvikling.

Grønt Danmarkskort dækker store arealer, hvor særligt potentielle økologiske forbindelser fylder meget, og udpegningen omfatter private haver mv. Retningslinjerne har dog ikke haft til hensigt at regulere indholdet i private haver, og der er derfor skrevet en undtagelse ind i retningslinjerne.

Underkapitlet ”9.1 Internationale naturbeskyttelsesområder” skifter navn til ”9.1 Internationale naturbeskyttelsesområder og bilag IV arter” da kapitlet både rummer retningslinjer for internationale naturbeskyttelsesområder og bilag IV-arter. Underkapitel ”9.2 Naturområder” deles i to, så der fortsat er et underkapitel ”9.2 Naturområder” der alene omhandler eksisterende og potentiel natur, mens der oprettes et nyt underkapitel ”9.3 Økologiske forbindelser”, der omhandler de eksisterende og potentielle økologiske forbindelser.

Udpegningerne i underkapitel ”9.2 Naturområder” og ”9.3 Økologiske forbindelser” revideres på baggrund af Grønt Råds anbefalinger.

Underkapitel ”9.4 Den lille natur” skifter navn til ”9.4 Ubeskyttet natur og natur på kommunale arealer”, men der sker ikke store ændringer i kapitlet.

I underkapitel ”9.5 Skovrejsning” reduceres skovrejsningsområdet de steder, hvor der er gennemført planlægning for arealerne de seneste år, som må forventes at være varig.

Selve kapitlet med ændringer kan ses i **Bilag 2** som PDF mens hele ”Forslag til kommuneplantillæg 12 - Revision af kapitel 9. Natur og Grønt Danmarkskort” som PDF ses i **Bilag 3**.

Planmæssige forhold/Lovgrundlag

Lov om planlægning og lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM).

Revisionen af kapitel 9. Natur i Kommuneplan 2021-2033 udgør en større ændring af plangrundlaget. Da det er en væsentlig ændring af den gældende kommuneplan, skal forslaget i minimum 8 ugers høring jf. § 24, stk. 3.

Der skal i udgangspunktet udarbejdes miljøvurdering af planer og programmer jf. § 8, stk. 1, men da kommuneplantillægget ikke omfatter anlæg på bilag 1 og 2, og ikke fastlægger rammer for byggeri eller fremtidige anlægstilladelser, der kan forventes at få væsentlig indvirkning på miljøet, er der gennemført en screening og fundet, at der ikke skal udarbejdes miljøvurdering af kommuneplantillægget jf. § 10.

Høring/Udtalelse

Da der er tale om en større ændring af plangrundlaget, har der været afholdt idéfase. Idéoplægget var i høring fra d. 20. februar til d. 6. marts 2023 med opfordring til, at interesserede kunne komme med forslag til den fremtidige planlægning. Der indkom to bemærkninger i idéfasen **Bilag 4**, der omhandlede et forslag til udlæg af naturområde ved Errindlev og bemærkninger til de gældende potentielle økologiske forbindelser, herunder det uhensigtsmæssige i de omfatter private haver og gårdspladser. Desuden ønskes det ikke, at der udlægges økologiske forbindelser eller potentielle økologiske forbindelser, hvis de inddrages som erstatningsfri arealudlæg.

Bemærkningerne er taget til efterretning, men kommuneplantillægget udlægger ikke enkeltarealer til naturarealer men udlægger arealer på baggrund af overordnede kriterier – arealerne ved Errindlev er dog omfattet af forslag til økologiske forbindelser og potentielle økologiske forbindelser. Udpegningerne til økologiske forbindelser og potentielle økologiske forbindelser bruges til at prioritere, hvor kommunen med frivillige aftaler kan etablere ny natur der kan fungere som økologisk forbindelse eller styrke eksisterende økologiske forbindelser. Desuden skal udpegningen sikrer, at der ved planlægning og arealadministration ikke etableres anlæg, der forringer de økologiske forbindelser.

Med kommuneplantillægget indarbejdes det i retningslinjerne, at der inden for haveafgrænsningen til private haver ikke administreres for potentielle naturområder og -økologiske forbindelser.

Indstilling

Administrationen indstiller, at Klima-, teknik- og Miljøudvalget overfor Byrådet anbefaler,

- at Forslag til Kommuneplantillæg 12 - Revision af kapitel 9. Natur og Grønt Danmarkskort godkendes og sendes i offentlig høring i 8 uger.

Beslutning

Fraværende: Muj Berisha, Klaus Svensson

Indstilles godkendt.

Tidligere beslutning

Beslutning fra Klima-, Teknik- og Miljøudvalget, 11. marts 2024, pkt. 4:

Indstilles godkendt.

Beslutning fra Økonomi- og Erhvervsudvalget, 19. marts 2024, pkt. 7:

Indstilles godkendt.

Beslutning fra Byrådet, 4. april 2024:

Godkendt og sendes i offentlig høring i 8 uger.

Behandlingsplan

Klima-, Teknik- og Miljøudvalget, Økonomi- og Erhvervsudvalget samt Byrådet

Bilag

Bilag 1 - Grønt Råds anbefalinger til kriterier for udpegninger til Grønt Danmarkskort

Bilag 2 - Ændringer af kapitel 9. Natur

Bilag 3 - Forslag til Kommuneplantillæg 12 - Revision af 9. Natur og Grønt Danmarkskort

Bilag 4 - Bemærkninger fra idéfase

Bilag 5 - Hvidbog - Kommuneplantillæg 12 - Revision af kapitel 9. Natur i Kommuneplan 2021-2033

Bilag 6 - Kapitel 9. Natur og Grønt Danmarkskort – Efter offentlig høring_UA

Bilag 7 - Kommuneplantillæg 12. for revision af kapitel 9. Natur og Grønt Danmarkskort_TILG

Punkt 10: Forslag til Lokalplan 360-160 og Kommuneplantillæg 14, Miljøcenter Gerringe

01.02.05-P16-295-23

Historik

Den 12. april 2023 igangsatte Klima-, Teknik- og Miljømyndigheden arbejdet omkring en ny lokalplan for Miljøcenter Gerringe vest for Rødby, med en offentlig høring af et idéoplæg.

Der kom i den forbindelse ingen hørings svar, og administrationen har herefter arbejdet videre med udarbejdelse af lokalplan mm.

Den 2. maj 2024 godkendte Byrådet Forslag til Lokalplan 360-160 og Kommuneplantillæg 14 for Miljøcenter Gerringe, Rødby, og sendte dem i offentlig høring i 8 uger

Supplerende sagsfremstilling

Supplerende sagsfremstilling til Klima-, Teknik- og Miljøudvalgs mødet på mødet 12. august 2024 - Endelig godkendelse af Lokalplan 360-160 og Kommuneplantillæg 14 - Miljøcenter Gerringe, Rødby

Forslag til Lokalplan 360-160 og Kommuneplantillæg 14 for Miljøcenter Gerringe, Rødby har været i offentlig høring i 8 uger fra 8. maj til 3. juli 2024.

Der er i den forbindelse indkommet et enkelt hørings svar fra Enhedslisten Lolland, som bl.a. bemærker, at lokalplanen bør rumme miljøkrav og udtrykker bekymring for udledning til området omkring (**Bilag 3**).

En lokalplan kan ikke stille konkrete miljøkrav. Miljøkrav stilles i en virksomheds miljøgodkendelse. I det omfang det er muligt, er der i Lokalplan 360-160 krav til sikring mod overløb og mod gennembrud af membran under deponiet (se gennemgang af hørings svar i punkt 3 i **bilag 4**).

Hørings svaret har medført, at administrationen har præciseret forslaget § 12.2 angående krav forud for ibrugtagning for at skærpe opmærksomheden omkring sikkerheden.

Da planerne er miljøvurderet, er der udarbejdet en sammenfattende redegørelse (**bilag 4**).

Miljøvurderingsrapporten er ikke ændret. Vedhæftet bagerst i lokalplan.

Supplerende indstilling til mødet 12. august 2024

Administrationen indstiller,

at Lokalplan 360-160 (**bilag 5**) og Kommuneplantillæg 14 (**bilag 6**) for Miljøcenter Gerringe, Rødby samt miljørapport, forslåede ændringer og tilhørende sammenfattende redegørelse vedtages endeligt.

Behandlingsplan

Klima-, Teknik- og Miljøudvalget, Økonomi- og Erhvervsudvalget samt Byrådet

Sagsresumé

forslag til Lokalplan 360-160 og Kommuneplantillæg 14 for Miljøcenter Gerringe, Rødby forelægges i denne sag til beslutning i Klima-, Teknik- og Miljøudvalget, Økonomi- og Erhvervsudvalget samt Byrådet, med henblik på udsendelse i 8 ugers offentlig høring.

Sagsfremstilling

Forslag til Lokalplan 360-160 (**Bilag 1**) og Kommuneplantillæg 14 (**Bilag 2**) skal muliggøre udviklingen af det eksisterende deponiområde, Miljøcenter Gerringe, som er beliggende ca. 3 km vest for Rødby, og er en del af det fælles kommunale affalds- og energiselskab REFA.

Området er etableret i 1973 og udlagt til affaldsdeponering. I tidens løb har det udviklet sig til også i mindre omfang at håndtere affald til genanvendelse og sortering til forbrænding. Disse aktiviteter forventes at blive mere og mere relevante at have mulighed for på området, da affaldshåndteringen i større omfang arbejder med sortering og genanvendelse. På dele af arealet ønsker en privat virksomhed desuden mulighed for at anvende moderne genanvendelsesteknologier til bl.a. oprensning af forurenede jord. Da de to virksomheder begge arbejder med affaldshåndtering, vurderes det at have en god synergieffekt, at de ligger samme sted.

Muligheden for i bredere omfang at kunne håndtere og sortere forskellige typer affald til bl.a. genanvendelse og muligheden for etablering af f.eks. moderne genanvendelsesteknologier understøtter kommunens strategier og planer for grønne erhvervsaktiviteter. Det er samtidig i tråd med de nationale handlingsplaner for affaldshåndtering, som bl.a. beskrives ud fra en cirkulær værdikæde, hvor ressourcer i videst muligt omfang søges ført tilbage i nye produkter og materialer, da det rummer stort potentiale for at reducere miljø- og klimabelastningen.

Den gældende Lokalplan 383-804 på området muliggør udelukkende deponi og lever derfor ikke op til nutidens tanker om affaldshåndtering, genanvendelse, oprensning mv., og heller ikke til ejers ønsker for anvendelsen af området. Der er derfor behov for en ny lokalplan, som muliggør affaldshåndtering i bred forstand, samt erhverv i miljøklasse 6-7; for oprensnings- og genanvendelses erhverv (den private virksomhed).

Det gældende plangrundlag muliggør deponi i op til 40 meters højde, hvilket ville gøre området til Lollands højeste, landskabelige punkt. Men med større og større fokus på oprensning og genanvendelse af vores affald, forventes behovet

for deponering at være væsentligt mindre, derfor reducerer den ny lokalplan højden af blivende affald til 25 meter. Området vil stadig syne i landskabet og planen stiller derfor krav om begrønning af arealet og fastholdelse af skjulende randbeplantning.

Planmæssige forhold/Lovgrundlag

Planloven

Gældende planlægning på arealet:

Lokalplan 383-804 - For et område til affaldsdeponering ved Gerringe.

Kommuneplanramme 838-804 - Område til affaldsdeponering ved Gerringe.

Da den nye Lokalplan 360-160 udlægger området til affaldshåndtering og erhverv i miljøklasse 6-7; for oprensnings- og genanvendelseserhverv, er dette i strid med den gældende kommuneplanramme, da denne kun muliggør deponi. Der er derfor udarbejdet et kommuneplantillæg, som har til hensigt at ændre kommuneplanrammens anvendelsesbestemmelse, samt fastsætte rammer for bebyggelse i området.

Da der er tale om en planlægning for et eksisterende område, og den nye planlægning ikke medfører store ændringer i forhold til det eksisterende eller omgivelserne anbefaler myndigheden, at der ikke afholdes borgermøde.

Miljøvurderingsloven

Der er foretaget en miljøscreening af lokalplanen. Screeningen har ikke kunnet afvise, at planen ville kunne få væsentlige påvirkninger af miljøet. Der er derfor i henhold til miljøvurderingslovens §10 truffet beslutning om at udarbejde en miljørapport for lokalplanen, som skal vurdere om den medfører væsentlige indvirkninger på miljøet.

Miljørapporten kan ses bagerst i lokalplanen (**Bilag 1**).

Indstilling

Administrationen indstiller på mødet 15. april 2024:

at Forslag til Lokalplan 360-160 og Kommuneplantillæg 14 for Miljøcenter Gerringe, Rødby vedtages med henblik på at udsende planerne i offentlig høring i 8 uger, samt at der ikke afholdes borgermøde.

Beslutning

Fraværende: Muj Berisha, Klaus Svensson

Indstilles godkendt. SF mener at forslaget er mangelfuldt og ikke reelt inddrager risiko for jordskred.

Tidligere beslutning

Beslutning fra Klima-, Teknik- og Miljøudvalget, den 15. april 2024, punkt 5:

Indstilles godkendt. SF stemmer imod, da vi ikke mener, at det er muligt at vurdere forslaget på det foreliggende grundlag, især i forhold til mulig forurening.

Beslutning fra Økonomi- og Erhvervsudvalget, den 25. april 2024, punkt 4:

Indstilles godkendt. SF stemmer imod, da vi ikke mener, at det er muligt at vurdere forslaget på det foreliggende grundlag, især i forhold til mulig forurening.

Beslutning fra Byrådet, den 2. maj 2024, punkt 4:

Fraværende: Thomas Østergaard

Godkendt. Per Kim Nielsen, Lars Christiansen, Birthe Lauridsen og Leo Christensen stemte imod. SF mener at forslaget er mangelfuldt og ikke reelt inddrager risiko for jordskred.

Beslutning fra Byrådet, den 2. maj 2024, punkt 4:

Fraværende: Thomas Østergaard, Gry Hernø

Godkendt. Per Kim Nielsen, Lars Christiansen, Birthe Lauridsen og Leo Christensen stemte imod. SF mener at forslaget er mangelfuldt og ikke reelt inddrager risiko for jordskred.

Behandlingsplan

Klima-, Teknik- og Miljøudvalget - Erhvervs- og Økonomiudvalget - Byrådet

Bilag

Bilag 6 - Kommuneplantillæg 14 - Miljøcenter Gerringe, Rødby - med foreslåede rettelser_UNDT

Bilag 5 - Lokalplan 360-160 – Miljøcenter Gerringe, Rødby med forslag til rettelser_UNDT

Bilag 4 - Sammenfattende redegørelse – LP Miljøcenter Gerringe, Rødby

Bilag 3 - Høringssvar

Bilag 1 - Forslag til Lokalplan 360-160 Miljøcenter Gerringe, Rødby - med foreløbig miljørapport

Bilag 2 - Forslag til Kommuneplantillæg 14 – Miljøcenter Gerringe, Rødby

Punkt 11: Dispensation fra Lokalplan 360-130 - parkeringsforhold ved Havnebygningen i Nakskov

01.02.05-P25-36-24

Historik

Lokalplan 360-130 "Bymidteområde i Nakskov" blev godkendt i 2021 og har til formål at sikre bevaringen af bymidtens historiske bygninger og bærende værdier, og samtidig at give rum for byudvikling. Lokalplanen har bl.a. været baggrunden for udvælgelsen af bygninger, der har fået støtte via Nakskov 2030's bymidtefond.

En af de bygninger, der har fået tilsagn om støtte via Nakskov 2030's bymidtefond, er Havnebygningen på Honnørkajen. Forud for istandsættelsen pågår der derfor et større indledende arbejde. (Læs mere om Nakskov 2030 og projektet i **Bilag 1**)

Sagsresumé

Dispensationsansøgning fra Lokalplan 360-130 ang. parkeringsforhold ved Havnebygningen i Nakskov forelægges i denne sag til beslutning for Klima-, Teknik- og Miljøudvalget med henblik på stillingtagen til, om der skal meddeles dispensation, da sagen vurderes til at kunne være præcedensdannende for lokalplanområdet.

Sagsfremstilling

Nakskov 2030 har søgt om dispensation fra Lokalplan 360-130 til at reducere antallet af p-pladser på egen grund ved Havnebygningen i Nakskov væsentligt. Der søges ud fra, at der kan foreslås alternativ placering til de resterende pladser, men ikke som reserverede p-pladser til gæster i Havnebygningen og ikke indenfor lokalplanområdet. (**Bilag 1**). Projektet omkring istandsættelse af Havnebygningen omfatter også istandsættelse af de umiddelbart omkringliggende havnearealer. Det samlede projektareal omfatter den matrikel der tilhører Havnebygningen og den del af Honnørkajen, der ligger umiddelbart omkring. Baggrunden for ansøgningen er ønsket om et åbent byrum omkring den renoverede bygning, som kan være med til at binde hele havnekajen sammen, og som også binder sammen med bymidten via stræderne på den anden side af vejen. Der ønskes et byrum, som inviterer til ophold, og ikke et areal, der også omfatter trafik og parkerede biler.

Den ansøgte reduktion kræver dispensation fra Lokalplan 360-130, § 10.1 "Ved nybyggeri, tilbygning eller genopførelse af bebyggelse skal der etableres parkeringspladser på egen grund inden for lokalplanområde". Når omdannelsen af Havnebygningen sidestilles med nybyg skyldes det, at der sker en total-omdannelse af bygningen, med øget personbelastning og deraf ændringer af bygningens brandmæssige forudsætninger, hvilket medfører krav om byggetilladelse.

Havnebygningen vil omfatte en kombination af restaurant (krav 10 p-pladser) og udstilling (udregnet 5 p-pladser) samt tilhørende kontorfaciliteter (krav 3 p-pladser). Hvilket samlet set er minimum 18 p-pladser og 2 handicappladser.

Bygningens primære anvendelse er publikumsorienteret / offentlige anvendelse.

Der er 12 p-pladser på egen grund i dag, som søges reduceret til 4 p-pladser samt 1 handicapplads til en minibus. Arealet her ændres, da der er behov for bl.a. renovationsskur til bygningens nye funktioner (**Bilag 2**).

Der placeres derudover 2 handicappladser ude på Honnørkajen syd for Havnebygningen og 2 kort-tidspladser imellem Havnebygningen og Toldboden (**Bilag 1, side 5**). Placeringerne er indenfor projektområdet men udenfor lokalplanområdet og egen grund. De 2 pladser til kort-tidsparkering er ikke en del af de 18 + 2 p-pladser, som projektet kræver, da disse får et maksimum på 15 eller 30 minutters parkering, og derfor ikke vurderes at understøtte bygningens tre hovedfunktioner (restaurant eller udstilling, samt kontor).

Af de 18 + 2 p-pladser, mangler der derfor 14 for at opfylde lokalplanens parkeringsnorm, svarende til ca. 80%. En reduktion på ca. 80% vurderes til at være en væsentlig ændring i forhold til lokalplans bestemmelser, og til at være præcedensdannende for tilsvarende projekter.

Umiddelbart øst for Havnebygningen er et frit areal, hvor der ofte er parkeret biler (Se **Bilag 2**), men der er dog ikke tale om officielle, markerede p-pladser. Arealet ligger indenfor projektområdet til Havnebygningen, og det vil arealmæssigt kunne rumme de resterende p-pladser.

Arealet er dog udlagt til torveområde i projektet med ophold for havnens gæster, derfor ønsker ansøger ikke at placere den resterende parkering på dette areal. De vurderer desuden, at det slører Havnebygningen med de parkerede biler. I ansøgningen henvises der derfor til et kommende parkeringsareal med 24 p-pladser, som etableres ca. 150 meter vest for Havnebygningen. Parkeringspladsen etableres som en del af færgeleje-projektet, som ligeledes er et projekt Nakskov 2030 står for (**Bilag 1, side 7**). Der reserveres ikke 14 p-pladser til Havnebygningen, da ansøger forventer at gæsterne ikke kun besøger Havnebygningen, men hele Nakskov bymidte og derfor formodes også at kunne bruge byens andre offentlige p-pladser. I ansøgningen er der desuden henvist til parkeringsanalysen fra 2021, som fastslår, at der i gennemsnit hen over ugen er 30% belægning på p-pladserne i området (**Bilag 1, side 8**). Analysen er dog fra vinteren og har dermed ikke turisterne i sommerperioden med, det må derfor formodes, at der andre dele af året er et større pres på byens p-pladser.

Da bygningens primære anvendelse er publikumsorienterede anvendelser; restaurant og udstilling, hvor der må forventes at være en løbende udskiftning af gæster hen over dagen, og da der ikke er tale om en boligbebyggelse, hvor der er behov for en fast adgang til konkret parkeringsmulighed, samt da der etableres ny parkering inden for rimelig gåafstand fra bygningen, har administration vurderet, at der her kan argumenteres for en dispensation uden at tilgodese egen bygning, og uden at lokalplanens parkeringsnorm tilsidesættes generelt og uden væsentlig præcedensdannelse for planområdet.

Planmæssige forhold/Lovgrundlag

Gældende planlægning på arealet:

Lokalplan 360-130 "Bymidteområde i Nakskov"

Planlovens § 19 giver mulighed for at kommunalbestyrelsen kan dispensere fra bestemmelser i en lokalplan, hvis dispensationen ikke er i strid med principperne i planen.

Parkeringsnormen i Lokalplan 360-130 er ikke en del af principperne i planen, en dispensation vil derfor ikke stride med principperne i planen.

I henhold til "Delegationsplan 2022-2025 Kompetencefordeling mellem det administrative og politiske niveau" meddeles dispensationer fra bestemmelser i en lokalplan administrativt.

Administrationen har vurderet, at en afgørelse i denne sag, uanset udfald, kan være præcedensdannende for tilsvarende projekter i kommunen (offentligt formål (kulturelle institutioner) og publikumsorienterede serviceerhverv (restaurant)).

Der er desuden tale om en ansøgning om dispensation til en bygning ejet af Lolland Kommune; en bygning som vil komme til at indeholde funktioner, der også ville kunne etableres af private, virksomheder eller andre myndigheder.

Administrationen har derfor vurderet, at afgørelsen bør træffes politisk, og ikke administrativt.

Indstilling

Administrationen indstiller, at

der meddeles dispensation fra lokalplanens parkeringsnorm på baggrund af ovennævnte argumentation, og at en dispensation gives med vilkår om at overskydende parkering etableres i kort gåafstand (ved færgelejerne).

Beslutning

Fraværende: Muj Berisha, Klaus Svensson

Godkendt.

Behandlingsplan

Klima-, Teknik- og Miljøudvalget

Bilag

Bilag 1 - Ansøgning ang. p-pladser ved Havnebygningen i Nakskov_UNDT

Bilag 2 - kort over området

Punkt 12: Strategisk planlægning for bymidter - særligt om Maribo

01.02.03-P20-1-23

Sagsresumé

I denne sag beskrives reglerne om Strategisk Bymidte planlægning og de nye krav som er til landets kommuner om dette - og reglerne sammenholdes med de mange processer, der pågår omkring Maribo i disse år.

Sagen er en orienteringssag som forberedelse til senere punkt på udvalgets dagsorden om aflastningsområde nord for afkørsel 48.

Sagsfremstilling

Fra 1. januar 2024 er der indført nye bestemmelser i planloven om strategisk planlægning for bymidter, som handler om, at kommunen skal tage aktivt stilling til og være med til at skabe liv i bymidterne. I Lolland Kommune gælder kravet for Maribo og Nakskov.

Kravet medfører, at der i kommuneplanlægningen skal foretages en helhedsorienteret strategisk planlægning for bymidter. Den strategiske planlægning skal bidrage til at sætte et nødvendigt og vedvarende fokus på udviklingsmuligheder og planlægningen for bymidterne.

Planlægningen for bymidterne skal udarbejdes i dialog med private og civile aktører i byen. Dermed sikres en bred forankring af målsætninger og virkemidler for bymidten, hvor kommunale, private og civile indsatser understøtter hinanden og bidrager til samme mål.

Ovenstående er uddrag af de opgaver, som står forude, og aktuelt er og har følgende været i proces :

- November 2023 - Klima, Teknik,- og Miljøudvalget (KTM) orienteres om detailhandelsanalysen for Maribo.
- Maj 2024 - efter drøftelse i politisk, strategisk forum godkender KTM-udvalget bla. at der skal igangsættes prøvehandlinger i Maribo's bymidte samt at administrationen skal igangsætte en proces omkring revurdering af lokalplanerne i bymidten.
- Maj 2024 - efter drøftelse i politisk, strategisk forum godkender KTM-udvalget en sag, hvor en investor ønsker mulighed for at etablere store boksbutikker ved Bryghusgrunden i Maribo, hvilket kræver igangsættelse af planlægning for udvidelse af Bymidten.
- Juni 2024 - proces om prøvehandlinger sættes i bero og der aftales dialogproces om Maribo med en række interessenter, bla. Maribo Handel. Processen er forankret hos borgmesteren.
- August 2024 - KTM forelægges sag om muligt aflastningsområde ved afkørsel 48, og skal tage stilling til om muligheden for planlægning heraf skal undersøges nærmere.
- August 2024 - Dialogprocessen om Maribo indledes med et offentligt møde om byens- og handlens udvikling d. 13. august 24 med oplæg bl.a. fra borgmesteren.

Kommuneplanen skrives færdig i disse uger, og vil for så vidt angår teksten om Maribo omfatte blandt andet det kommende arbejde om revurdering af lokalplaner, samt den dialogproces, som igangsættes august 2024.

Det er sandsynligt, at der efter vedtagelsen af Kommuneplan 2025-2037, skal udarbejdes et supplerende kommuneplantillæg med strategiske bymidteplaner for Maribo og Nakskov.

Hvis der træffes beslutning om planlægning for et aflastningsområde, skal eventuelle konsekvenser ved et muligt aflastningsområde for Maribo bymidte indtænkes i den strategiske planlægning for bymidten. Dette vil således også ske efter vedtagelsen af Kommuneplan 2025-2037 som et kommuneplantillæg.

Planmæssige forhold/Lovgrundlag

Planlovens § 5 e

Kommuneplanlægningen skal under hensyn til lokale forhold indeholde en helhedsorienteret, strategisk planlægning for bymidter i mindre og mellemstore byer, jf. § 5 f.

Planlovens § 5 f

Den strategiske planlægning for bymidter skal

- 1) understøtte en udvikling af levende bymidter i kommunens mindre og mellemstore byer,
- 2) udarbejdes i dialog med byens private og civile aktører,
- 3) angive overordnede målsætninger og virkemidler for udviklingen af bymidterne og
- 4) tage stilling til placering af offentlige funktioner og bevaring af kulturmiljøer og bygninger i bymidterne.

Indstilling

Administrationen indstiller overfor Klima-, Teknik- og Miljøudvalget, at sagen tages til efterretning.

Beslutning

Fraværende: Muj Berisha, Klaus Svensson

Taget til efterretning.

Behandlingsplan

Klima,- Teknik og Miljøudvalget

Punkt 13: Planlægning for aflastningsområde til butikker nord for Afkørsel 48 i Maribo

01.02.03-P20-1-23

Historik

Af relevans for denne sag, skal følgende tidligere sager fremhæves :

- Udvalget for Klima-, Teknik og Miljø har på mødet den 13. november 2023 fået forelagt en ny detailhandelsanalyse (**Bilag 1**). Analysen konkluderede, at bymidten i Maribo har det svært i forhold til detailhandlen.
- Udvalget for Klima-, Teknik og Miljø er tidligere blevet orienteret om et boligprojekt ved Nørresø, som på daværende tidspunkt hed "Sømærkeengen". Udvalget godkendte, at Teknik- og Miljømyndigheden kunne indarbejde boliger på arealet længst nede mod Nørresø i kommende kommuneplan.
- Udvalget for Klima-, Teknik og Miljø har på mødet den 6. maj 2024 godkendt igangsættelse af planlægning for et nyt butikprojekt til store udvalgsvarebutikker på Bryghusgrunden og dermed udvidelse af Maribo bymidte.

Sagsresumé

Som anført under historik-afsnit har udvalget tidligere behandlet sager, hvis indhold må forventes at have betydning for Maribo bymidte - denne sag er endnu en i rækken.

En investor planlægger at udvikle et nyt byområde ved Nørresø/Afkørsel 48 i Maribo, der udover boliger, hotel og kontorer **også** indeholder 5.000 m² butikker. Butikker er ikke en del af den planlægning for ændring af kommuneplanrammen, der er igangsat, og projektet kræver derfor ændringer i den nuværende planlægning. En indledende screening, udført af COWI, viser, at et nyt butiksområde (aflastningsområde) kan styrke Maribos detailhandel, men også påvirke eksisterende butikker.

Udvalget skal beslutte, om der skal igangsættes en udvidet detailhandelsredegørelse, som efterfølgende kan danne baggrund for en endelig stillingtagen til, hvorvidt der ønskes planlagt for projektet.

Sagsfremstilling

En investor ønsker at udvikle et nyt byområde ved Nørresø/afkørsel 48 i Maribo med 5.000 m² til dagligvare- og udvalgsvarebutikker samt boliger. Dette kræver ændringer i den nuværende planlægning. Desuden ønskes et hotel og kontorerhverv, hvilket allerede er muligt under de nuværende planer.

Projektbeskrivelse

Nørresø Park (**Bilag 2**) er tænkt som en moderne bydel i Maribo med et fokus på at skabe en balanceret udvikling, der komplementerer byens eksisterende struktur. Projektet omfatter:

- Hotel, detailhandel og kontor:
Opførelse af et hotel i fire etager.
Etablering af større dagligvarebutikker på op til 3.000 m² og udvalgsvarebutikker (boks-butikker) på i alt 2.000 m², som er større butikker, der ikke kan integreres i bymidten.
Opførelse af kontorerhverv i to etager.
- Boliger:
135 boliger, herunder både rækkehuse og etageboliger, som kan tiltrække nye borgere til byen.
Fokus på familieboliger, ungdomsboliger og ældreboliger for at skabe en varieret beboersammensætning.
- Transport og Infrastruktur:
Et nyt vejssystem, der inkluderer til- og frakørselsveje til motorvejen og nye forbindelser til bykernen via Vestre Landevej.
Cykel- og gangstier, der forbinder Nørresø Park med Maribos bykerne og transportcenter (Afkørsel 48).

Baggrund om aflastningsområder

Planloven giver kommunerne mulighed for at udlægge aflastningsområder i byer med tilstrækkeligt kundegrundlag. Formålet med et aflastningsområde er også at aflaste bymidten ved at give plads til butikker af en vis størrelse, som ikke uden videre kan placeres i bymidten. Aflastningsområder bør ikke placeres på en sådan måde, at de samlet set vil medføre en funktionsudtømmning af bymidten.

Når en kommune planlægger for aflastningsområder, skal den i kommuneplanen redegøre for det kundegrundlag, som etableringen af nye butikker baseres på. Desuden skal der redegøres for det opland, som aflastningsområdet henvender sig til, og det skal vurderes:

- Hvordan det planlagte aflastningsområde kan styrke konkurrencen med et større vareudvalg og lavere priser til fordel for forbrugerne,
- Hvordan det planlagte aflastningsområde kan forventes at påvirke butiksforsyningen i bymidten, i de mindre oplandsbyer og i landdistrikterne samt
- Hvordan det planlagte aflastningsområde, blandt andet set i forhold til kommunens størrelse, forventes at påvirke byens samlede oplandseffekt i forhold til nabokommuner.

Disse vurderinger giver dels kommunen en forståelse af, hvorfra omsætningen i et aflastningsområde kan forventes at komme, og dermed for aflastningsområdets konsekvenser for butiksstrukturen i den øvrige del af kommunen samt for nabokommunerne. Dels giver det kommunen en forståelse af, hvilken betydning et aflastningsområde vil få for forbrugerne i form af et eventuelt større vareudbud og lavere priser.

Kommunens endelige beslutning om etablering af et aflastningsområde skal ske på baggrund af en samlet vurdering og afvejning af disse hensyn og konsekvenser. Det gøres først med en indledende screening og derefter en udvidet detailhandelsredegørelse.

Indledende screening

Teknik- og Miljømyndigheden har anmodet COWI om at udarbejde et indledende screeningsnotat (**Bilag 3**) for at vurdere behovet for og de overordnede konsekvenser ved etablering af et aflastningsområde i Maribo. Det indledende screeningsnotat skal danne grundlag for en efterfølgende detailhandelsredegørelse i overensstemmelse med planlovens bestemmelser. Detailhandelsredegørelsen vil skulle beskrive aflastningsområdets forventede påvirkning af bymidten og en sammenfattende vurdering af detailhandelen, derudover skal redegørelsen indeholde sammenhæng med planerne for 5.000 m² store udvalgsvarebutikker på Bryghusgrunden, som er under udarbejdelse.

Vurderingerne i screeningsnotatet bygger på den seneste detailhandelsanalyse, kommuneplanen, befolkningsprognoser og supplerende undersøgelser af relevante brancher.

Aflastningsområdet skal omfatte området mellem Vestre Landevej og Brovejen (som er en del af det nuværende bydelscenter) samt mod nord til motorvejens til- og afkørsel. Bydelscentret skal omdannes og indskrænkes, mens den ubebyggede grund ved Nørresø udvikles til en ny bydel med boliger, kontorer, hotel og butikker. Der planlægges en ny vejforbindelse fra Gasværksvej for at sikre god sammenkobling med bymidten. Afgrænsningen af aflastningsområdet kan ses på kort (**Bilag 4**).

Detailhandelsramme og butikstyper: Den samlede detailhandelsramme for aflastningsområdet fastsættes til 12.000 m², fordelt med 5.000 m² i bydelscentret og 7.000 m² i Nørresø Park. Der foreslås en maksimal størrelse på 3.500 m² for dagligvarebutikker og en minimumsstørrelse på 1.000 m² for både dagligvare- og udvalgsvarebutikker for at undgå bymidteorienterede butikker i området.

Kundegrundlag og opland: Aflastningsområdet forventes at tiltrække kunder fra den østlige del af Lolland Kommune og den vestligste del af Guldborgsund Kommune. Kundegrundlaget vurderes at være tilstrækkeligt med cirka 20.000 indbyggere i oplandet. Området vil bidrage til at reducere kundetab til større udbudspunkter som Nykøbing Falster, Nakskov og Næstved.

Nuværende butikstruktur i Maribo: Maribo bymidte huser hovedparten af byens detailhandel med i alt 55 butikker, heraf 17 dagligvarebutikker. Den funktionelle bymidte er koncentreret omkring Torvet, Østergade og Vestergade med et bredt udvalg af bymidteorienterede butikker, spisesteder og servicefunktioner.

COWI konkluderer i deres indledende screeningsnotat, at etableringen af et aflastningsområde i Maribo vil muliggøre butikker, som ikke findes i dag og er svære at placere i bymidten. Dette vil styrke detailhandelen i Maribo og Lolland Kommune, samt forbedre indkøbsforholdene for lokale og turister. Området planlægges med en dagligvarebutik og flere udvalgsvarebutikker, hvilket vil tiltrække kunder fra nærliggende byer. Dog kan det påvirke eksisterende butikker negativt, men samlet set styrkes Maribos handelsposition.

Videre proces

Hvis udvalget træffer beslutning om at igangsætte en udvidet detailhandelsredegørelse, vil redegørelsens konklusioner blive forelagt Klima-, Teknik- og Miljøudvalget den 23. september 2024 og Økonomi- og Erhvervsudvalget den 3. oktober 2024. Herefter vil der skulle tages endeligt stilling til, om der ønskes planlagt for et aflastningsområde til butikker i Maribo.

Planmæssige forhold/Lovgrundlag

Planlovens § 5 n

Ud over bymidter og bydelscentre kan der,

1) udlægges arealer til aflastningsområder i byer, hvor der er et tilstrækkeligt kundegrundlag, bl.a. for at give plads til butikker, som ikke uden videre kan placeres i bymidten.

Indstilling

Administrationen indstiller overfor Klima-, Teknik- og Miljøudvalget at indstille til Økonomi- og Erhvervsudvalget, at der på baggrund af ovenstående tages stilling til en af de to følgende muligheder:

1. at Teknik- og Miljømyndigheden skal sætte gang i en udvidet detailhandelsredegørelse, som skal afdække konsekvenserne for bymidten af et aflastningsområde til butikker ved Nørresø eller
  2. at Teknik- og Miljømyndigheden skal stoppe arbejdet med aflastningsområdet til butikker ved Nørresø og kun arbejde videre med muligheden for boliger, hotel og kontorerhverv.
- Hvis udvalget igangsætter en udvidet detailhandelsredegørelse, kan denne danne grundlag for en senere beslutning om, hvorvidt der skal planlægges for et aflastningsområde.
- Hvis udvalget ikke igangsætter en udvidet detailhandelsredegørelse, er det ensbetydende med, at arbejdet med aflastningsområdet stoppes.

Beslutning

Fraværende: Muj Berisha, Klaus Svensson

Udvalget indstiller til ØKE, at der skal arbejdes videre med model 1.

SF ønsker status quo og dermed model 2.

Behandlingsplan

Klima-, Teknik- og Miljøudvalget og Økonomi- og Erhvervsudvalget.

Bilag

Bilag 1 - Detailhandelsanalyse 2023 - Resumé-rapport_tlg

Bilag 2 - Nørresø Park - Lolland Kommune - Juli 2024

Bilag 3 - Screeningsnotat Maribo aflastningsområde

Bilag 4 - Kort af afgrænsning af aflastningsområde

Punkt 14: Nyt dige på Femø til beskyttelse mod oversvømmelse

04.18.00-P00-10-17

Historik

Sagen har været behandlet i Klima-, Teknik- og Miljøudvalget på mødet 2. maj 2022. En gruppe grundejere fra sommerhusområdet Lillestrand på Femø, havde bedt kommunen om at undersøge muligheden for et kommunalt fællesprojekt for med et dige at beskytte lave arealer mod oversvømmelse.

Udvalget besluttede dengang i 2022 at sagen skulle fremmes eftersom der forelå en overvejende positiv grundejertilkendegivelse og en udtalelse fra Kystdirektoratet.

At beslutte, at sagen skal fremmes betyder, at arbejdet med at undersøge muligheden for realisering af projektet undersøges mere konkret med bistand fra rådgiver m.fl.

Dette arbejde er nu afsluttet, og grundejernes indstilling til resultatet foreligger.

Kommunen er myndighed og har kompetencen til at beslutte, om der skal anlægges et dige, og den tilhørende partsfordeling eller om sagen skal opgives.

Supplerende sagsfremstilling

Supplerende sagsfremstilling til Klima-, Teknik- og Miljøudvalget på mødet 12-8-2024 - Nyt dige på Femø til beskyttelse mod oversvømmelse

Klima-, Teknik- og Miljøudvalget besluttede den 2. maj 2022 at fremme sagen om et nyt dige på Femø til beskyttelse mod oversvømmelse.

Der blev i 2022 dannet en arbejdsgruppe med repræsentanter fra sommerhusejere, pumpelaget Bækkenet på Femø og kommunen. Der er fundet en landmand, som vil tillade, at der tages jord fra hans mark på Femø til diget. Der blev antaget en rådgiver, som i samarbejde med arbejdsgruppen har udarbejdet et projekt. Projektet går ud på at anlægge et dige i kote 2,25 m på ejendommene langs Lyngvej mellem husene og stranden, samt at hæve et eksisterende dige i pumpelaget Bækkenet på Femø til samme højde, således at området, der består af 32 sommerhusgrunde og ca. 50 ha landbrugsjord, bliver beskyttet mod højvande til kote 2,25 m. Projektet og den tilhørende partsfordeling blev sendt i høring i april/maj 2024 hos alle de berørte lodsejere. Det er beskrevet med kort i høringsbrev **bilag 3**. Partsfordeling **bilag 4**. Oversigt over høringssvar **bilag 5**.

Der er kommet høringssvar fra ejere af 14 sommerhusgrunde, fra grundejerforeningen og pumpelaget samt kystdirektoratet. Kystdirektoratet udtaler, at projektet i sin helhed er tilfredsstillende, men opfordrer til, at der findes en løsning med mindre landskabelig påvirkning. 10 høringssvar er imod projektet, de mener bl.a., at det forringer udsigten til havet, ødelægger herlighedsværdien af strandengen, anlægsarbejdet vil ødelægge strandengen, og at oversvømmelsesrisikoen er lav. 6 ud af 9 lodsejere langs Lyngvej, hvorpå det planlagte dige skulle ligge, er imod projektet, og 2 vil kræve, at der bliver eksproprieret til diget.

På grund af den store modstand til projektet er arbejdsgruppen indstillet på at opgive projektet. Måske kan det genoptages senere, hvis holdningen skifter hos de lodsejere, hvorpå diget skal ligge, evt. hvis der kommer andre ejere af husene. Hvis kommunen besluttet at opgive projektet, skal det meddeles i en afgørelse efter kystbeskyttelsesloven til alle de berørte lodsejere.

Pumpelaget vil undersøge, om de kan forhøje deres dige, som er ca. i kote 1,50, således, at området kan få bedre beskyttelse end nu.

Pumpelagets dige vil ikke kunne beskytte området mod vandstande på over ca. kote 1,75 m, da vandet ved denne højde kan løbe uden om pumpelagets dige og over strandengen ved husene på Lyngvej. Det var dette, som projektet skulle forhindre.

Supplerende indstilling til mødet 12-8-2024

Teknik- og Miljømyndigheden indstiller,

at sagen opgives, da der hos de mest berørte grundejere er overvejende modstand mod projektet.

Sagen afgøres af

Klima- Teknik- og Miljøudvalget

Sagsfremstilling

En gruppe af grundejere i sommerhusområdet Lille Strandgård på Femø har anmodet kommunen om, at kommunen undersøger muligheden for et kommunalt fælles projekt for at sikre de lave arealer i sommerhusområdet mod oversvømmelse fra havet.

I henhold til kystbeskyttelseslovens § 1a kan enhver, der kan opnå beskyttelse ved et kystbeskyttelsesprojekt, anmode kommunen om, at kommunen igangsætter en proces for at afklare, om der kan gennemføres et kystbeskyttelsesprojekt. Et dige kan finansieres af de grundejere, der får gavn af diget. Det er kommunen, der fastsætter bidragets størrelse for den enkelte grundejer.

Der er sendt et høringsbrev med et skitseprojekt (**Bilag 1**) til de grundejere, der kan få gavn af diget, og spurgt om deres interesse i, at der arbejdes videre med projektet. Der er 33 grunde, 19 har sagt ja, 3 har sagt nej, 1 er i tvivl, og 10 har ikke svaret. Der er derfor et overvejende flertal for at gå videre med sagen.

Sagsgangen er, at kommunen træffer afgørelse, om sagen skal fremmes på baggrund af grundejertilkendegivelserne og en udtalelse fra Kystdirektoratet. Kystdirektoratet har bl.a. udtalt, at det foreslåede dige er teknisk passende, og at de anbefaler, at diget anlægges så tæt som muligt på de bygninger, som skal beskyttes (**Bilag 2**).

Hvis kommunen beslutter, at sagen fremmes, skal der findes en rådgiver, som kan stå for udarbejdelse af et anlægsprojekt. Kommunen kan stå i forskud med udgiften til at udarbejde et anlægsprojekt. Kommunen udfærdiger en tilhørende partsfordeling (udgiftsfordeling) i forhold til de værdier, der beskyttes.

Det projekterede projekt med partsfordelingen skal i høring hos de berørte grundejere og i offentlig høring. På baggrund af de indkomne høringssvar træffer kommunen en endelig afgørelse om, der kan anlægges et dige.

Økonomi

Jf. § 9 i kystbeskyttelsesloven er det kommunen, der bestemmer hvorledes midlerne til kystbeskyttelsesforanstaltningerne skal tilvejebringes, og om kommunen midlertidig eller endelig skal afholde udgiften.

Forventet udgift til projektering kr. 100.000 og til anlæg kr. 1 mio. Baseret på seneste tids udvikling i priser, tages der forbehold for de angivne beløb.

Planmæssige forhold/Lovgrundlag

I henhold til § 3 i kystbeskyttelsesloven er det kommunen, der træffer afgørelse om tilladelse til kystbeskyttelse.

Jf. § 2 i kystbeskyttelsesloven træffer kommunen på baggrund af kystdirektoratets udtalelse afgørelse, om sagen skal fremmes.

Høring/Udtalelse

Grundejerne og Kystdirektoratet er hørt nu.

Senere skal de grundejere, der er omfattet af projektet, høres igen om deres interesse.

Indstilling

Teknik- og Miljømyndigheden indstiller:

at sagen fremmes,

at kommunen står i forskud med projektering af et anlægsprojekt,

at kommunen udfærdiger en partsfordeling baseret på værdibegrebet,

at administrationen kan udsende projektet i høring, når det foreligger,

at kommunen ligeledes til sin tid vil stå i forskud med anlægsomkostninger.

Beslutning

Fraværende: Muj Berisha, Klaus Svensson

Godkendt som indstillet.

Tidligere beslutning

Beslutning fra Klima-, Teknik- og Miljøudvalget, 2. maj 2022, pkt. 6:

Udvalget besluttede at godkende indstillingen.

Behandlingsplan

KTM - KTM

Bilag

bilag 1 høringsbrev til lodsejere i sommerhusområdet sendt 21-2-22

bilag 2 Kystdirektoratets udtalelse til kommunalt fællesprojekt – Kystbeskyttelse i form af dige på matr. nr.pdf

bilag 3 Høringsbrev om projekt til sommerhusejere udsendt 11.4.2024

bilag 4 udsendt partsfordeling med husbidrag på tomme grunde landbrug ½ dige over eng

bilag 5 Notat - oversigt over høringssvar af høring til 10. maj 2024

Punkt 15: Udarbejdelse af finansieringsplan for højvandsport i Nakskov

01.24.20-P20-1-21

Sagsresumé

I henhold til EU's Oversvømmelsesdirektiv og udpegningen som risikoområde fortsætter arbejdet med at stormflodssikre Nakskov - **bilag 1**. Selve projekteringen af en højvandsport er stillet i bero, men arbejdet med en finansieringsplan for højvandsporten fortsætter.

For at kunne rykke videre i processen er det nødvendigt at udbygge det materiale, der skal ligge til grund for en finansieringsplan og komme nærmere en fordelingsnøgle for anlægsomkostningerne.

Administrationen foreslår, at der søges eksterne midler, herunder Statens Kystpulje, og at der igangsættes et kommunalt fællesprojekt for at involvere de lodsejere, der får nytte af projektet.

Sagsfremstilling

Baggrund

Højvandsporten blev behandlet i Klima-, Teknik- og Miljøudvalget den 14. august 2023, hvor det blev besluttet, at der arbejdes videre med at finde en finansieringsmodel for porten, hvor ekstern finansiering samt en bidragsfordeling, der er baseret på nytteprincippet, er de bærende elementer.

Et nytteprincippet lægges til grund, vil sige, at de borgere/virksomheder, der får nytte af stormflodssikringen, skal betale - helt eller delvist - de udgifter, der er forbundet med etablering og drift af stormflodssikringen. Udgifterne fordeles efter en nærmere, politisk fastlagt partsfordeling som først kan endeligt besluttes, når eventuelle eksterne bidragsydere er kendte - i **bilag 2** ses fiktive beregningseksempler.

På samme møde blev det besluttet at søge Statens Kystpulje om 100 mio. kr. i 2023. Der var 350 mio. kr. til uddeling i 2021-23.

Samarbejdsprojekt med Den Europæiske Investeringsbank

Der er indledt et formelt samarbejde med rådgivningstjenesten i Den Europæiske Investeringsbank (EIB), der tilbyder støtte til forberedelse og strukturering af projekter, som de finder robuste og bæredygtige i forhold til EIB's vinkel på klimaudfordringer. Samarbejdet om stormflodssikring af Nakskov har affødt et tilsagn om en omkostningsfri rådgiverydelse svarende til ca. 2 mio. kr.

Samarbejdsprojektet kører efter drøftelser mellem Lolland Kommune og EIB i to spor:

- 1) Kvalificering af den tekniske løsning (skydeport) samt detailbudgettering af løsningen gennemføres af et anerkendt hollandsk ingeniørfirma (er iværksat og forventes afsluttet ultimo 2024).
- 2) Opstilling af en udvidet samfundsøkonomisk vurdering af en oversvømmelse af Nakskov, som i højere grad tager hensyn til Nakskovs særlige sårbarhed. Analysen vil i høj grad afspejle konsekvenserne for den enkelte såvel som samfundet som helhed. Desuden udarbejdes der køreplan for borgerinvolveringsproces, modeller for partsfordeling samt en stærk

Statens Kystpulje 2024

I 2023 blev der meddelt afslag på ansøgningen til Statens Kystpulje med den begrundelse, at finansieringsplanen ikke havde tilstrækkelig styrke. I 2024 er der afsat en enårig, ny Kystpulje på 150 mio. kr. med ansøgningsfrist 3. oktober 2024. For at komme i betragtning skal der være et kommunalt fællesprojekt på vej, og skal der foreligge en politisk beslutning om, at kommunen har til hensigt at igangsætte et kommunalt fællesprojekt på den konkrete strækning, der skal beskyttes. Denne beslutning skal vedlægges som bilag.

Kommunalt fællesprojekt

Et kommunalt fællesprojekt involverer i følge kystbeskyttelsesloven de lodsejere, der får nytte af projektet. Det er kommunen, der er drivkraften i projektet og byrådet er ansvarlig for at træffe beslutning om projektet, projektets ledelse og projektorganisationen. Det er ligeledes byrådet, der skal træffe beslutning om en bidragsfordeling.

Planmæssige forhold/Lovgrundlag

EU's Oversvømmelsesdirektiv 2007/60/EF om vurdering og styring af risikoen for oversvømmelser som implementeret med Lov nr. 1505 af 27. december 2009 om vurdering og styring af oversvømmelsesrisikoen fra vandløb, søer
Bekendtgørelse nr. 121 af 2. februar 2010 om vurdering og risikostyring for oversvømmelser fra havet, fjorde eller andre dele af søterritoriet

Risikostyringsplan for Sydjylland (og Nakskov), Lolland Kommune 2022

Kystbeskyttelsesloven (Bekendtgørelse af lov om kystbeskyttelse m.v. LBK nr. 705 af 29/05/2020.

Indstilling

Administrationen indstiller til mødet den 12. august 2024,

1. at Statens Kystpulje ansøges om 100 mio. kr. i anlægsstøtte til en højvandsport i Nakskov og at andre fonde/puljer afsøges,
2. at der igangsættes et kommunalt fællesprojekt for etableringen,
3. at der arrangeres et temamøde for KTMU efter ultimo 2024, hvor også partsfordelingsmodeller drøftes og
4. at der udarbejdes en procesplan for involvering af berørte borgere i Nakskov til gennemførelse primo 2025

Beslutning

Fraværende: Muj Berisha, Klaus Svensson
Indstilles godkendt.

Behandlingsplan

Klima-, Teknik- og Miljøudvalget
Økonomiudvalget
Byrådet

Bilag

Bilag 2 Eksempel finansiering juni 2024 KTMU

Punkt 16: Oversvømmet del af sti mellem Kidnakken og Naturskolen - videre proces

01.05.15-I10-1-23

Historik

Klima-, Teknik- og Miljøudvalget fik på mødet den 11. marts 2024, afholdt på Knuthenborg, en orientering om status for stien ved Kidnakeskoven ud mod Naturskolen ved Maribo Sønderlø og mulighederne for at udbedre strækningen, hvor der ofte står meget vand på stien.

På samme møde blev der orienteret om økonomien ved udbedringen af den problematiske strækning, og udvalget anmodede på mødet om nærmere afklaring af dette forhold inden stillingtagen til, om projektet skulle gennemføres.

Sagsresumé

Denne sag forelægges for Klima-, Teknik- og Miljøudvalget på mødet 12. august 2024 til beslutning om den videre proces.

Sagsfremstilling

Stien har i mange år været periodevis oversvømmet på en strækning på op til ca. 100 m. Der er brugt mange penge på at hæve stien med grus, men dette synker så hurtigt, at løsningen kun holder 1-2 år.

Arealet er besøgt den 8. juli 2024 af Park- og Vejchefen, og på dette tidspunkt var stien oversvømmet med ca. 1-10 cm vand på en ca. 35 m lang strækning.

Det optimale at udføre på stedet vil være en træbrygge på 3 m i bredden og 100 m i længden. Prisen for dette er imidlertid ca. 1 mio. kr. Et alternativ til dette kan være en reduktion i omfang til en træbrygge med en bredde på 1,5 m og med en længde på ca. 50 m. Denne løsning udgør et kompromis mellem det fagligt optimale og det økonomisk mulige.

Der er pt. ikke ansøgt om eksterne midler til projektet. Mulige eksterne finansieringskilder kunne være Handicaprådet og friluftsrådet.

Park og Vej har pt. ikke ressourcer til at indgå i hverken ansøgninger eller anlæg af træbryggen, dette anses derfor nødvendigt at få udført af eksterne.

Økonomi

Teknik og Miljømyndigheden har afsat kr. 300.000 til stiprojektet i forbindelse med, at der blev lavet et naturprojekt på de omkringliggende arealer.

Ved indhentning af tilbud sammenholdt med at Park og Vej selv har regnet på prisen, viser det sig nu, at det oprindelige projekt med de 3x100 m bliver dyrere end det afsatte beløb. En træbrygge på 3 m i bredden og 100 m i længden vil koste ca. kr. 1 mio. inkl. rådgivning.

Ved ændring i bredden til 1,5 m og med en længde på ca. 50 m vil dette kunne udføres for ca. kr. 300.000 plus udgifter til ansøgning om landzonetilladelse, anslået udgift kr. 100.000.

Da det afsatte beløb ikke umiddelbart rækker, ses der følgende muligheder for videre proces :

a) der ønskes den løsning som Park og Vej anser for mest optimal, hvilket betyder at der skal søges yderligere midler (kr. 700.000,-) enten i form af anlægsbevilling f.eks. i forbindelse med budget 2025 eller tilskud fra Handicapråd, Friluftsråd eller lign.

b) der indgås et kompromis, hvor bryggen reduceres til 50 m. og 1,5. m. i bredden - her dækker den afsatte bevilling udgiften til bryggen, og Park og Vej kan afholde udgifter til ansøgning via driften

c) at opgaven sættes i bero.

Planmæssige forhold/Lovgrundlag

Projektet har været i intern høring i Lolland Kommunes Teknik og Miljømyndighed, og det vurderes, at projektet kan gennemføres efter ansøgning. Der forventes at skulle søges om byggetilladelse, dispensation for naturbeskyttelses §3 med Natura 2000 – væsentlighedsvurdering, dispensationsansøgning for skovbyggelinjen.

Indstilling

Administrationen indstiller til Klima, Teknik,- og Miljøudvalget at udvalget beslutter, hvilke af de skitserede modeller der ønskes

a) der ønskes den løsning som Park og Vej anser for mest optimal, hvilket betyder at der skal søges yderligere midler (kr. 700.000,-) enten i form af anlægsbevilling f.eks. i forbindelse med budget 2025 eller tilskud fra Handicapråd, Friluftsråd eller lign.

b) der indgås et kompromis, hvor bryggen reduceres til 50 m. og 1,5. m. i bredden - her dækker den afsatte bevilling udgiften til bryggen, og Park og Vej afholder udgifter til ansøgning via driften.

c) at opgaven sættes i bero.

Beslutning

Fraværende: Muj Berisha, Klaus Svensson
Udvalget besluttede at udsætte sagen.

Behandlingsplan

Klima-, Teknik- og Miljøudvalget.

Bilag

billede vand på stien 8-7-24

Hævet plankebro på dele af gang- og cykelsti ved Kidnakken (004)

Punkt 17: Orientering om Fortovenes tilstand i Lolland Kommune

05.00.00-G01-27-24

Historik

Lolland Kommune har i 2020 fået udarbejdet en tilstandsrapport for fortovenes tilstand i Lolland Kommune. Denne rapport er brugt til udbedring af de mest kritiske forhold.

Sagsresumé

Borgere har henvendt sig til Lolland Falsters Folketidende vedr. fortove i Maribo og efterfølgende vedr. fortove i Nakskov. Dette er en orientering om fortovenes tilstand og fremdrift i udbedring af disse.

Sagsfremstilling

Fortove er i rapport af 11. december 2020 opdelt i 5 kategorier med 1. som meget godt og 5. som uacceptabelt. Alle med kategori 5 blev udbedret straks efter rapportens modtagelse, kategori 4 blev vurderet, og dele heraf blev udbedret foråret 2021.

Fortove er blevet besigtiget løbende, særligt ved henvendelser er de besigtiget og vurderet ift prioritering straks efter henvendelserne.

Fortove udbedres løbende i takt med forhold, som påtvinger dette, eller i forbindelse med andre projekter i og ved fortovene. Som eksempel kan nævnes, at der er brugt kr. 1,5 mio. i 2023 og 2024 i forbindelse med nedlægning af ca. 100 km fiberkabel i Nakskov. I forbindelse med dette projekt har Park og Vej leveret fliser, hvor dette har været tiltrængt og har tilkøbt ydelser, hvor dette har givet mening.

De største områder med dårlige fortove er pt. Rosnæsvej Nakskov, Højskolevej Søllested og Løjtoftevej Nakskov, men andre steder har også behov for øget opmærksomhed.

Flere veje i Rødbyhavn har stort behov for renovering, dette afventer pt. et projekt fra Lolland Forsyning.

Generelt samarbejdes der med Lolland Forsyning om renoveringer af fortove i forbindelse med projekter på vejområdet. Østergade Rødby udbedres i forbindelse med byfornyelsesprojekt.

Adgang til borgerservice i Maribo har et behov på en mindre strækning, her færdes mange ældre borgere, der ankommer med bus til borgerservice.

Som det fremgår af rapporten, så har kategori 4. Dårlig et efterslæb på kr. 6-14 mio. kr.

Der er i forbindelse med andre projekter (udover Fiberkabler) udført renovering af følgende områder indenfor de seneste år. Klostergade Nakskov, Vejlegade Nakskov, Axeltorv Nakskov, Vejlegadebro Nakskov, Østre Alle' og Ringvej Nakskov, Tømmergade Nakskov, Brückervej Nakskov, Christiansdalsvej Nakskov. Østre Landevej Maribo, Jernbanegade Maribo. Flere gader i Horslunde. Havnegade Rødbyhavn.

Rapport over fortovenes tilstand er IKKE opdateret pt., så det er ikke muligt at levere en nyere rapport end den fra 2020.

Økonomi

Budget i Park og Vej under punktet Øvrige belægning, som er grusstier og belægningsområder herunder fortove, er på ca. kr. 4,6 mio.

Med baggrund i vinterens megen regn, 3-4 januar 2024 og efterfølgende fortsat nedbør og medfølgende skader på afvandingsystemer og asfaltbelægninger, er der delt økonomi fra denne post og vinterkontoen til vejafvandinger og asfaltbelægninger.

For at kunne udbedre kategori 4. Dårlige fortove, er der behov for anslået kr. 2 mio. mere pr. år i 3-5 år. En del af disse fortove kræver både nye kantsten og ny belægning.

Park og Vej arbejder på en samlet oversigt og et samlet forslag til vedligeholdelsesplan for hele vejområdet, både for fortove og veje. Dette forventes at blive forelagt Klima-, Miljø- og Teknikudvalget ultimo 2024.

Planmæssige forhold/Lovgrundlag

Det er tilstødende grundejer, der har renholdelsespligten på fortovene. Det er vejejer, der har pligten til og ansvar for, at fortovene kan bruges sikkerhedsmæssigt forsvarligt.

Indstilling

Administrationen indstiller, at sagen tages til efterretning.

Beslutning

Fraværende: Muj Berisha, Klaus Svensson
Taget til efterretning.

Behandlingsplan

Klima-, Teknik- og Miljøudvalget

Bilag

Visualisering af fortovstilstande i RoSy-Map

Sideanlægstotaler

Fortove_i_Lolland_Kommune_-_tilstande

Lolland_Fortovsregistrering 2020_Rapport (002)

Punkt 18: Orientering om status på opmarchområde i Kragenæs

13.25.00-A00-1-22

Historik

Som en del af beslutningen vedr. fremtidens færgestrategi blev det besluttet, at alle færgerne skal sejle fra Kragenæs. Efter en proces med en privat aktør, der undersøgte muligheden for at overtage sejladserne på Askøoverfarten, er planlægningen fortsat, så der kan sejles fra Kragenæs pr. 1. januar 2025.

Sagsresumé

Efter vedtagelsen af færgestrategien har administrationen arbejdet videre med design af opmarchområdet i Kragenæs, så det kan håndtere den samlede trafikmængde, når alle tre færger skal sejle fra Kragenæs.

I denne sag gives status på dette arbejde.

Sagsfremstilling

Forslaget til justering af opmarchområdet fokuserer på en minimumsløsning, der øger trafikikkerheden, samt muliggør fremtidig videreudvikling af havnen, herunder etablering af ny el-lade infrastruktur til fremtidige el-færger. Forslag til byggepladsskilt/informationsplanche om fremtidige forhold og faciliteter på havnen er vedlagt som bilag.

Parkeringspladser:

For at etablere et tilstrækkeligt areal til opmarchbaner nedlægges og erstattes eksisterende parkeringspladser langs Kragenæsvej. Nye parkeringspladser etableres som grusparkeringspladser nord for det grønne område.

Opmarchbaner:

For at sikre størst mulig fleksibilitet i driften er arealet til opmarchbanerne dimensioneret efter spidsbelastninger, hvilket betyder, at der etableres opmarchareal svarende til fuld belægning på alle færger samtidigt.

Café Udsigten:

Efter caféen brændte har kommunen været i dialog med lejer af arealet om ophør af lejekontrakten. Dette er nu faldet på plads, så kommunen kan disponere over arealet. Brandtomten er nedrevet og arealet er således klar til at kunne disponeres til opmarchområde.

Toiletter:

Den eksisterende toiletbygning nedrives for at frigøre plads til fremtidige opmarchbaner. Fremtidige toiletter etableres tæt på opmarchbanerne og den nuværende billetbygning. For at minimere projektudgifterne er der indkøbt en nyere brugt toiletvogn, som vil blive beklædt, så den ligner det nuværende billetkontor. Der er opnået nedrivningstilladelse og landzonetilladelse til etablering af ny toiletbygning.

Projektering og Anlæg:

- Anlægsarbejder og projektering udføres internt af Lolland Kommune.
- Elektrificering af færgedriften, der ikke forventes at konflikte med nuværende opmarchområde, overvejes parallelt.
- Det nuværende asfaltslidlag opgraderes ikke i forbindelse med projektet. Opgradering af asfalt afventer endelig placering af ladeanlæg.

Økonomi:

Som en del af budgetopfølgningssagen pr. 30. juni 2024 indstilles det at eksisterende anlægsbevilling 1,8 mio. kr. til ramper til færgen Christine tilbageføres til kassen og at der gives en ny tillægsbevilling til indretning af det nye opmarchområde samt etablering af ny toiletbygning. Udgifter til betalingsautomater finansieres over færgedriften.

Tidsplan:

Opstart primo Sept. 24 Afslutning: Ultimo Nov 24.

Indstilling

Administrationen indstiller, at orienteringen tages til efterretning.

Beslutning

Fraværende: Muj Berisha, Klaus Svensson

Taget til efterretning.

Bilag

Byggepladsskilt Kragenæs

Punkt 19: Høring vedrørende ny sundhedspolitik

29.30.04-P22-1-24

Sagsfremstilling

Med baggrund i Budgetforlig 2023 skal der udarbejdes en ny og bred sundhedspolitik.

Processen er initieret af Ældre-, Omsorgs- og Sundhedsudvalget samt Fritids-, Kultur- og Folkesundhedsudvalget, som i samarbejde med de øvrige udvalg skal arbejde for en bred sundhedspolitik, der kan udmøntes inden for kommunens kerneopgaver, og de rammer der er til rådighed

Vedhæftede udkast til ny sundhedspolitik har været behandlet på Fritids-, Kultur- og Folkesundhedsudvalgets samt Ældre-, Omsorgs- og Sundhedsudvalgets møde hhv. 11. og 12. juni 2024.

Her blev det besluttet at sundhedspolitikken sendes til høring i alle udvalg og råd i perioden frem til 30. september 2024. Efter endt høringsperiode sendes den endelige sundhedspolitik til godkendelse i Fritids-, Kultur- og Folkesundhedsudvalget, Ældre-, Omsorgs- og Sundhedsudvalget og dernæst videre til Økonomi- og Erhvervsudvalget og Byrådet.

Følgende temaer indgår i sundhedspolitikken:

- Foreningsliv – fællesskab, aktivitet og bevægelse
- Eksisterende tilbud – synliggørelse, kommunikation og formidling
- Mental trivsel og fællesskaber
- Strukturer og rammer
- Kost og ernæring – sunde valg
- Sundhedsområdet og sundhedsvæsenet – bedre og lige adgang

Temaerne udspringer af den dialog som Fritids-, Kultur- og Folkesundhedsudvalgets samt Ældre-, Omsorgs- og Sundhedsudvalgets formænd havde med øvrige udvalg og råd i løbet af 2023.

Indstilling

Administrationen indstiller, at udvalget afgiver evt. høringssvar.

Beslutning

Fraværende: Muj Berisha, Klaus Svensson

Udvalget er nysgerrige på, hvorledes der følges op på politikken.

Behandlingsplan

Efter høring i fagudvalg sendes sagen via Fritids-, Kultur- og Folkesundhedsudvalget og Ældre-, Omsorgs- og Sundhedsudvalget til godkendelse i Økonomi- og Erhvervsudvalg og Byråd.

Bilag

Sundhedspolitik

Punkt 20: Orientering til Klima-, Teknik- og Miljøudvalget på mødet den 12. august 2024 - åben orientering

00.22.00-I00-1-23

Sagsresumé

Denne sag forelægges til orientering for Klima-, Teknik- og Miljøudvalget på mødet den 12. august 2024.

Sagsfremstilling

Pkt. 1 Årshjul (**bilag 1**).

Pkt. 2 Årsrapporter for selskaberne under Lolland Energi Holding (**bilag 2-8**) inkl. koncernregnskabet med revisionsprotokollen (**bilag 9**).

Pkt. 3 Orientering om dispensation til opsætning af solcelleanlæg ved Lalandia (**bilag 12**). Dispensationen er påklaget og skal behandles i Planklagenævnet.

Indstilling

Administrationen indstiller

- at orienteringen tages til efterretning.

Beslutning

Fraværende: Muj Berisha, Klaus Svensson

Orientering om udsat bæver i Maribo søerne.

Taget til efterretning.

Behandlingsplan

Klima-, Teknik- og Miljøudvalget.

Bilag

Bilag 1 Årshjul KTM 2024 redigeret 30-07-2024

Bilag 2 Årsrapport 2023 - Lolland Forsyning

Bilag 3 Årsrapport 2023 - Lolland Spildevand

Bilag 4 Årsrapport 2023 - Lolland Vand

Bilag 5 Årsrapport 2023 - Lolland Varme

Bilag 6 Årsrapport 2023 - Nakskov Elnet

Bilag 7 Årsrapport 2023 - Udviklingselskabet LOKE

Bilag 8 Årsrapport 2023 - Lolland Energi Holding

Bilag 9 Revisionsprotokollat 2023 Lolland Energi Holding og datterselskaber

Bilag 10 Dagsordenpunkt vedr. Borgerinddragelse

Bilag 12 Dispensation fra Lokalplan nr. 360-11 og 219.5 vedr. Lalandia Centret, Hagesvej 5a, 4970 Rødby

Punkt 21: Lukket: Påbud om nedrivning

01.11.34-K08-183-20

Fraværende: Muj Berisha, Klaus Svensson

Godkendt.

Punkt 22: Lukket: Kondemnering af udlejningsejendom

01.11.34-K08-14-24

Fraværende: Muj Berisha, Klaus Svensson

Godkendt.

Punkt 23: Lukket: Kondemnering af udlejningsejendom

01.11.34-K08-20-24

Fraværende: Muj Berisha, Klaus Svensson

Godkendt.

Punkt 24: Lukket: Kondemnering af udlejningsejendom

01.11.34-K08-28-24

Fraværende: Muj Berisha, Klaus Svensson

Godkendt.

Punkt 25: Lukket: Orientering om nedlagt forbud mod retlig og faktisk råden

01.11.34-G00-20-18

Fraværende: Muj Berisha, Klaus Svensson

Taget til efterretning.

Punkt 26: Lukket: Orientering til Klima-, Teknik- og Miljøudvalget på mødet den 12. august 2024 - lukket orientering

00.22.00-I00-2-23

Fraværende: Muj Berisha, Klaus Svensson

Taget til efterretning. Oversendes ligeledes til Økonomi- og Erhvervsudvalget til orientering.

Punkt 27: Lukket: Orientering til Klima-, Teknik- og Miljøudvalget på mødet den 12. august 2024 - lukket orientering

00.22.00-I00-2-23

Fraværende: Muj Berisha, Klaus Svensson

Intet

Punkt 28: Lukket: Godkendelse af referat

00.01.00-G01-12-23

Fraværende: Muj Berisha, Klaus Svensson

Godkendt.